

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: filologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Nauk
Stosowanych w Raciborzu

Data przeprowadzenia wizytacji: 29.02 - 01.03.2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	21
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	39
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	47
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	50
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	55
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	59
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	61
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	65
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	68
5. Załączniki:	72
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	72

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Igor Borkowski, członek PKA

członkowie:

1. dr Dorota Gutfeld – ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr Piotr Krycki – ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Beata Opala - członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej
4. Aleksandra Kościelna – ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. Studenckich
5. Paulina Okrzymowska – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym przez Akademię Nauk Stosowanych w Raciborzu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia wizytacja odbyła się w dniach 19 – 20 stycznia 2022 r. i zakończyła się wynikiem pozytywnym z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat (uchwała nr 573/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2022 r.).

Wizytacja została przygotowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie i przebiegała zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem. Wizytację poprzedziło zapoznanie się zespołu oceniającego z raportem samooceny, przygotowanie kart spełnienia standardów jakości kształcenia, wstępnego raportu częściowego. Dokonano również podziału zadań pomiędzy poszczególnymi członkami zespołu. Ponadto przeprowadzono spotkania organizacyjne, których celem było omówienie w celu omówienia wszystkich kwestii merytorycznych, wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi, a także z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych. Dokonano przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także udostępnionej przez władze Wydziału dodatkowej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i sugestie, o których zespół oceniający poinformował władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	dane z raportu samooceny: - językoznawstwo: 56% z modulem kształcenia translatorskiego, 54% z modulem komunikacja w biznesie - literaturoznawstwo: 4% - nauki o kulturze i religii: 1% z modulem kształcenia translatorskiego, 3% z modulem komunikacja w biznesie dane z programu studiów: - językoznawstwo 71% - literaturoznawstwo: 18% - nauki o kulturze i religii: 11%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	434h, 6 msc., 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Kształcenie translatorskie, komunikacja w biznesie	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	219	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	filologia w ramach języka angielskiego:	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	Kształcenie translatorskie: 2784 Komunikacja w biznesie: 2784 filologia w ramach języka niemieckiego: Kształcenie translatorskie: 2784 Komunikacja w biznesie: 2784 filologia w ramach języka czeskiego: Kształcenie translatorskie: 2829 Komunikacja w biznesie: 2829	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	filologia w ramach języka angielskiego: Kształcenie translatorskie: 110 Komunikacja w biznesie: 110 filologia w ramach języka niemieckiego: Kształcenie translatorskie: 110 Komunikacja w biznesie: 110 filologia w ramach języka czeskiego: Kształcenie translatorskie: 112 Komunikacja w biznesie: 112	-
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	filologia w ramach języka angielskiego: Kształcenie translatorskie: 118 Komunikacja w biznesie: 118	-

	filologia w ramach języka niemieckiego: Kształcenie translatorskie: 118 Komunikacja w biznesie: 118 filologia w ramach języka czeskiego: Kształcenie translatorskie: 118 Komunikacja w biznesie: 118	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	81	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium niespełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku oraz kierunkowe efekty uczenia się są zgodne ze strategią Uczelni i mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany (językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii). Przyporządkowanie to jest jednak określone w sposób wewnętrznie niespójny, ponieważ Uczelnia podaje nieco inne wartości procentowe udziału poszczególnych dyscyplin w zależności od wybranego przez studenta modułu specjalnościowego (udział językoznawstwa to 56% z modułem kształcenia translatorskiego lub 54% z modułem komunikacja w biznesie), a także oblicza udział procentowy dyscyplin na dwa różne sposoby w uchwale senatu Uczelni oraz w raporcie samooceny (w tym pierwszym przypadku procent udziału dyscyplin obliczany jest od całości punktów ETCS dla kierunku, w tym drugim z pominięciem zajęć nieprzyporządkowanych do żadnej z dyscyplin), przez co w uchwale senatu Uczelni wartości te wynoszą (dla programu 2023-2026): językoznawstwo w 77% (dyscyplina wiodąca), literaturoznawstwo 10%, nauki o kulturze i religii 13%, a wg raportu samooceny językoznawstwo 54-56%, literaturoznawstwo 4% i nauki o kulturze i religii 1-3%; Te drugie wartości wskazują na praktycznie zaniedbywalną rolę nauk o kulturze i religii, które w wykazanym wymiarze nie mogą w istocie stanowić podstaw teoretycznych kierunku. Dodatkowy chaos wprowadzają stwierdzenia w kartach przedmiotów, które przyporządkowują poszczególne zajęcia do dyscyplin w sposób niespójny z obydwojma wymienionymi wyżej przyporządkowaniami a także pojawiające się w tabeli efektów kierunkowych raportu samooceny określenia przyporządkowujące do dyscyplin poszczególne efekty kierunkowe w sposób niezgodny z ich brzmieniem; te pierwsze Uczelnia wyjaśnia jako wyniki działania systemu informatycznego podpinającego zajęcia pod konkretny program kształcenia, skutkujące mylącymi informacjami, ponieważ większość zajęć przyporządkowanych zostaje do wszystkich trzech dyscyplin, natomiast te drugie mają odzwierciedlać pewien etap prób konstruowania programu

uczenia się. Informacje na temat przyporządkowania kierunku do dyscyplin są więc wewnętrznie sprzeczne i nie w pełni aktualne.

Koncepcja kształcenia identyfikuje zawody, do których przygotowywać ma kształcenie na kierunku jako – w zależności od wybranego modułu specjalnościowego - tłumacza albo filologa języka nowożytnego. W przypadku tego drugiego zawodu koncepcja nie odwołuje się do jego opisu wg Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - według którego filolog zajmuje się przekładem (i w tym zakresie pokrywa się z tłumaczem), jak również edycją tekstów i nauczaniem języka - a jednocześnie nie przedstawia też jego własnej definicji precyzującej obszar działalności zawodowej filologa w sposób, który wskazywałby na jego powiązanie z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo. W świetle koncepcji kształcenia filolog nie zajmuje się ani przekładem (ponieważ powiązany z zawodem filologa moduł „język w biznesie” obejmuje wyłącznie pojedyncze zajęcia z przekładu ustnego, bez podbudowy teoretycznej), ani redagowaniem i edycją tekstów w języku obcym (ponieważ specjalizacja nie obejmuje żadnych zajęć poświęconych osiągnięciu takich efektów uczenia się), ani też nauką języka (ponieważ zajęcia Akwizycja języka poświęcone są wyłącznie uczeniu się, a nie uczeniu innych i jedynie dla języka czeskiego w treściach pojawia się pojedyncza wzmianka: „porównawcza charakterystyka metod w nauczaniu języka, profilaktyka i terapia błędów językowych”). W koncepcji kształcenia definiuje się filologa jako “działającego w sferze biznesu, potrafiącego skutecznie komunikować się w środowisku międzynarodowym, wykorzystując do tego bardzo dobrą znajomość wybranego języka obcego oraz technik negocjacyjnych”, co odpowiada ogólnym kompetencjom językowym, jakie powinien osiągać absolwent każdych studiów wyższych (porozumiewanie się w języku obcym w sytuacjach zawodowych), oraz kompetencjom miękkim niepowiązanym z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek. Koncepcja kształcenia nie wskazuje, aby tak zdefiniowanemu filologowi potrzebne były wskazane w efektach kierunkowych wiedza i umiejętności (np. tendencje rozwojowe językoznawstwa, teorie, zasady i metody analizy porównawczej języków, metodologia analizy i interpretacji różnych wytworów kultury typowa dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa, metajęzyk współczesnego językoznawstwa i literaturoznawstwa, umiejętności wyszukiwania, analizy, i selekcjonowania wiedzy z zakresu literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, czy też z zakresu metod projektowania i prowadzenia badań językoznawczych).

Ponadto koncepcja wymienia miejsca, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie jako: “specjalista ds. obsługi klienta zagranicznego wykorzystujący biegłą znajomość języka obcego, specjalista ds. komunikacji międzykulturowej, pracownik sekretariatu, pracownik biurowy ze znajomością języka obcego, pracownik „call center”, pracownik placówek socjalnych wymagających komunikacji w języku obcym, pracownik branży turystycznej, korektor tekstów obcojęzycznych w wydawnictwach lub redaktor wydawniczy”, jednak program kształcenia nie obejmuje efektów ani treści kształcenia powiązanych z tymi zawodami. Koncepcja kształcenia jest więc niespójna z efektami i nie można powiedzieć, aby uwzględniała postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, ponieważ zakres działalności filologa nie uwzględnia obszarów działalności zawodu filologa języka nowożytnego ujętych w opisach zawodów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a jednocześnie ujęty jest w sposób bardzo ogólnikowy (działanie w sferze biznesu). Ponadto nawet w zakresie obszaru działalności zawodowej, do którego kierunek niewątpliwie przygotowuje, a zatem zawodu tłumacza, postęp w tym obszarze nie jest widoczny w koncepcji kształcenia ani sformułowaniu efektów kierunkowych: mówią one ogólnie o wykorzystaniu najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych, ale brak efektów szczegółowych, które mówiłyby na przykład o postępcy, pracy z tłumaczeniem maszynowym, glosariuszami czy narzędziami CAT (mimo że takie treści częściowo

pojawiają się na zajęciach w sposób oddolny). Koncepcja kształcenia na kierunku była konsultowana z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, jednak nie jest jednoznacznie zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, ponieważ badania ankietowe przeprowadzone wśród pracodawców potwierdzają zapotrzebowanie nie tyle na tłumaczy bądź filologów języka nowożytnego, ile na absolwentów o dobrej praktycznej znajomości języka obcego, o podstawowych umiejętnościach cyfrowych i kompetencjach miękkich, co odpowiada raczej zapotrzebowaniu na pracownika biurowego ze znajomością języka obcego. Wynikiem konsultacji jest wprowadzenie zajęć *autoprezentacja i wystąpienia publiczne*.

Koncepcja kształcenia dopuszcza użycie metod i technik kształcenia na odległość jako wspomagających (repozytoria plików, forma kontaktu poza godzinami zajęć), przy czym dla zajęć Projekt dyplomowy i Metodyka pracy projektowej dopuszcza, że do 50% godzin w semestrze może być realizowanych na odległość, nie precyzując, jakie efekty i w jakim zakresie mogą być realizowane w ten sposób.

Efekty uczenia się zawarte w najnowszym programie kształcenia (obowiązującym w latach 2023-2026) nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia, ponieważ - jak wspomniano wyżej - nie przewidują w istocie kształcenia w zakresie działalności zawodowej filologa języka nowożytnego (brak efektów związanych z nauczaniem języka i edycją tekstów w module powiązanym z zawodem filologa), ale także ze względu na brak kompleksowych efektów uczenia się z zakresu dyscyplin literaturoznawstwo oraz wiedza o kulturze i religii, ponieważ w obu przypadkach efekty szczegółowe redukują wiedzę i umiejętności w tych dyscyplinach do znajomości faktów. Na przykład efekt powiązany z wiedzą w zakresie literaturoznawstwa (K_W02) „ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę terminologiczną i metodologiczną z dziedziny literaturoznawstwa wybranego obszaru językowego*, zorientowaną na zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza” to w efektach szczegółowych wyłącznie wiedza o historii piśmiennictwa danego obszaru językowego (co, jak zostanie wykazane w opisie kolejnych kryteriów, potwierdzają zarówno ujęte w sylabusach treści zajęć, jak i metody ich weryfikacji, konkretne przykłady prac etapowych i zagadnień na egzamin dyplomowy). Na przykład dla zajęć Literatura angielska i amerykańska efekt ten uszczegółowiono jako „posiada zaawansowaną, uporządkowaną, wiedzę z zakresu historii piśmiennictwa Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, z uwzględnieniem elementów historii języka i kultury tych krajów; wykorzystuje tę wiedzę w praktyce podczas wydarzeń kulturalnych związanych z działalnością zawodową filologa języka nowożytnego lub tłumacza”. Wiedza i umiejętności z zakresu nauk o kulturze i religii zostają na podobnej zasadzie w praktyce utożsamiane z realioznawstwem (K_W03: „ma zaawansowaną uporządkowaną wiedzę na temat wybranego obszaru językowego* oraz wybranych zagadnień z życia kulturalnego, społecznego i religijnego krajów danego obszaru – zorientowaną na zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza”). O naukach o kulturze i religii wspominają efekty szczegółowe dla zajęć, jednak w żadnym przypadku nie jest jasne, w ramach jakich zajęć student ma poznawać metodologię tej dyscypliny, na której wykorzystanie efekty się powołują. Na przykład już w pierwszym semestrze studiów student na zajęciach Praktyczna nauka języka angielskiego - słuchanie „potrafi tworzyć spójne wypowiedzi ustne i pisemne oparte o teksty do słuchania stosując wiedzę językoznawczą i kulturoznawczą oraz opanowane słownictwo; stosuje w sposób zróżnicowany i prawidłowy język specjalistyczny podczas komunikacji ze specjalistami” (K_U07) oraz „jest świadomy i gotowy do odpowiedzialnego reprezentowania własnej kultury w kulturze obcej; potrafi dbać o kulturę wypowiedzi i szanować dorobek tradycji zawodu filologa lub tłumacza na podstawie zdobytej wiedzy językoznawczej, kulturoznawczej i literaturoznawczej.” (K_K05). Podobnie w semestrze pierwszym na zajęciach

Literatura niemieckiego obszaru językowego: „przywołuje i porównuje wytwory literatury i kultury niemieckojęzycznej, ponadto rozróżnia i stosuje w praktyce w działalności tłumacza i filologa specjalisty zaawansowane metody analizy i interpretacji utworów literackich tego obszaru językowego, rozpoznając teorie i szkoły badawcze związane z literaturoznawstwem, naukami o kulturze i religii oraz językoznawstwem” (K_W05).

Efekty kierunkowe wspominają o zastosowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w obszarach działalności zawodowej tłumacza i/lub filologa języka nowożytnego, ale już efekty dla zajęć są mało precyzyjne w zakresie wskazywania na czynności zawodowe powiązane z zawodem filologa. Na przykład Akwizycja języka, zajęcia zidentyfikowane jako kształtujące umiejętności praktyczne, przewiduje dwa efekty w zakresie umiejętności: „posiada podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające planować i realizować zadania zawodowe, uczyć się przez całe życie i rozwijać umiejętności potrzebne w pracy zawodowej filologa języka nowożytnego oraz tłumacza, wykorzystując różne źródła w j. rodzimym i czeskim oraz nowoczesne technologie” oraz „samodzielnie planuje i realizuje swój rozwój zawodowy konsekwentnie podnosząc swoje kompetencje”, które nie nawiązują do żadnych konkretnych czynności zawodowych. Podobnie zajęcia Lingwistyka stosowana obejmują efekty w zakresie umiejętności bez nawiązania do konkretnych zawodów: „krytycznie ocenia zjawiska językowe wybierając rzeczowe argumenty; prezentuje przygotowany materiał w grupie i uzasadnia zastosowaną metodę opracowania; umiejętnie komponuje wypowiedzi ustne i pisemne prezentując zjawiska językoznawstwa stosowanego; jest w stanie przygotować prezentację z wykorzystaniem współczesnych mediów w zakresie obrazowania i kompozycji” oraz „umiejętnie przedstawia i ocenia zjawiska występujące we współczesnych językach, interpretuje teksty specjalistyczne wykorzystując terminologię z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze, ma świadomość istoty i ważności swoich analiz w przyszłej pracy zawodowej”. Ponownie, jak zostanie wykazane w opisie dalszych kryteriów, problem potwierdzają treści dla zajęć oraz przewidziane metody weryfikacji, niewskazujące na powiązanie efektów z działalnością zawodową (powyższe efekty sprawdzane to są głównie przez prezentację).

Uczelnia wypełniła zatem zalecenie dotyczące sformułowania efektów uczenia się w sposób uwzględniający eksplicytnie dyscypliny naukowe, do których został przyporządkowany kierunek lub ich subdyscypliny z uwzględnieniem roli dyscypliny wiodącej. Uczelnia nie wypełniła jednak zalecenia przewidującego sformułowanie koncepcji kształcenia w sposób określający rolę tych dyscyplin naukowych w procesie kształcenia i zakres objętego celowym kształceniem przygotowania zawodowego, ponieważ koncepcja kształcenia nadal nie precyzuje roli dyscyplin literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii w kształceniu, efekty kierunkowe w zakresie tych dyscyplin nie są kompleksowe, sprowadzają się do znajomości faktów i nie wiążą się w przekonujący sposób z proponowanymi zawodami. Określono zawody, do których przygotowują studia po wybraniu określonego modułu specjalnościowego, jednak - jak wykazano wyżej - efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają one zawodowi filologa języka nowożytnego rozumianemu w sposób przedstawiony w koncepcji kształcenia. Nie spełniono również zalecenia dotyczącego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne w sposób uwzględniający proporcje wynikające z rzeczywistego wymiaru zajęć prowadzonych w tych dyscyplinach w programie studiów, ponieważ wprowadzone korekty są niespójne z efektami szczegółowymi określonymi dla zajęć, które nie potwierdzają roli literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii jako dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku (a także, jak zostanie wykazane dalej, treściami zajęć).

Efekty kierunkowe nie są w pełni zgodne z treściami charakterystyk PRK, ponieważ do kategorii wiedzy w aspekcie głębi (UG) zaliczono takie efekty jak K_W09, wg którego student „w zaawansowanym stopniu zna i rozumie strukturę, cele, podstawy prawne, etyczne i ekonomiczne oraz funkcjonowanie współczesnych organizacji związanych z przyszłą działalnością zawodową filologa języka nowożytnego lub tłumacza” (co może stanowić kontekst, w jakim wiedza będzie wykorzystywana). Na tej samej zasadzie nieprawidłowo przyporządkowano do głębi wiedzy efekty K_W14, wg którego student „posiada wiadomości dotyczące wpływu ćwiczeń na organizm człowieka, sposobów podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej a także zasad organizacji zajęć ruchowych”, i K_W16, wg którego „zna podstawową terminologię związaną z funkcjonowaniem biblioteki oraz zasady korzystania ze zbiorów i usług biblioteki”.

Efekty kierunkowe nie są w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, ponieważ tylko jeden efekt kierunkowy w zakresie umiejętności (K_U01) wskazuje na stopień złożoności zadań. Ponadto efekty kierunkowe nie zawsze uwzględniają wykorzystanie wiedzy do wykonywania zadań złożonych i nietypowych. Efekt kierunkowy K_U01 przewiduje to dla językoznawstwa – ale już jego uszczegółowienia nie robią tego konsekwentnie. Na przykład w następujących efektach szczegółowych powiązanych z tym efektem kierunkowym brak informacji o zadaniach złożonych i nietypowych:

- „potrafi dogłębnie interpretować wypowiedzi w celu budowania własnych opinii i argumentacji w obrębie aktualnie poruszanych tematów i problemów; zna i umiejętnie wykonuje wprowadzone podczas zajęć typy technik i ćwiczeń z zakresu mówienia”;
- „rozpoznaje techniki i strategie słuchania globalnego oraz selektywnego; analizuje i interpretuje znaczenie usłyszanych treści biorąc pod uwagę ich kontekst; odtwarza słownictwo/struktury i przywołuje reguły gramatyczne angielskiego w stopniu umożliwiającym słuchanie ze zrozumieniem oraz uczestnictwo w dyskursie”;
- „analizuje i ocenia dłuższe wypowiedzi, wiadomości, także przekaz zawarty w audycjach radiowych i telewizyjnych”;
- „wyodrębnia podstawowe pojęcia specjalistyczne z zakresu pisowni języka angielskiego i adaptuje je w praktyce, inicjuje ze zrozumieniem zasady ortograficzne, gramatyczne i stylistyczne w tekście własnym na piśmie”.

Efekty kierunkowe powiązane z pozostałymi dyscyplinami nie odnoszą się do złożoności zadań.

Wobec tego nie w pełni spełnione zostało zalecenie przewidujące powiązanie ogólnych efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6. zgodnie z zakresem znaczeniowym tych charakterystyk, ponieważ w dalszym ciągu w treściach efektów pojawiają się sformułowania nieodpowiadające właściwemu poziomowi PRK w zakresie wykonywania zadań nietypowych.

Kierunkowe i szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć obejmują wykorzystanie nowoczesnych form i kanałów komunikacji, ale nie nawiązują w jasny sposób do innych przejawów postępu dokonującego się w obszarze działalności tłumacza, a tym bardziej pozostałych obszarach działalności filologa języka nowożytnego, a zatem nie są zgodne ze stanem praktyki w tym zawodzie (nie wspominają na przykład o postędku, zastosowaniu przekładu maszynowego, AI, oprogramowania CAT; w ramach zajęć Analiza przekładu pojawia się jedynie efekt wspominający ogólnie o „narzędziach elektronicznych wspomagających pracę tłumacza”, jednak przy tak ogólnym sformułowaniu może chodzić o edytor tekstu czy słownik w formie elektronicznej).

Zarówno kierunkowe, jak i - w przypadku specjalności z językiem angielskim i niemieckim - efekty szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć uwzględniają praktyczną umiejętność komunikowania się w języku obcym. Efekt kierunkowy K_U15 określa ją dla języka specjalności jako “co najmniej na poziomie B2+”, a efekt kierunkowy K_U16 określa znajomość drugiego języka obcego na poziomie “na najmniej B1” ESOKJ. Jednak nieprawidłowo sformułowane efekty szczegółowe sprawiają, że już po pierwszym semestrze student powinien osiągnąć np. efekt “po zakończeniu całego cyklu kształcenia prawidłowo, biegle i w zaawansowany sposób posługuje się j. niemieckim na poziomie B2+ oraz językiem specjalistycznym” (Praktyczna nauka języka niemieckiego – czytanie). Dla języka czeskiego w ogóle nie pojawiają się efekty szczegółowe mówiące o osiągnięciu poziomu B2+ ESOKJ, choć cele dla zajęć Intensywny kurs języka czeskiego mówią o “poziomie B2 (B2+)”. Efekty szczegółowe dla lektoratów zawierają bez wyjątku jasne określanie poziomów języka (np. “posługuje się językiem niemieckim w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, jednak podobnie jak w przypadku innych efektów szczegółowych przewidziano pojedynczy zestaw efektów dla zajęć trwających kilka semestrów, wobec czego efekt ten powinien zostać formalnie osiągnięty już po pierwszym semestrze studiów.

Uczelnia wypełniła zatem zalecenie dotyczące określenia w ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się docelowego poziomu kompetencji językowych wg ESOKJ w zakresie języka wiodącego osiąganego przez wszystkich studentów, bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia oraz poziomu biegłości językowej dla drugiego języka obcego. Zgodnie ze sformułowanym zaleceniem zrezygnowano z możliwości wyboru poziomu w zakresie języka głównego specjalności i doprecyzowano zatem docelowy poziom kompetencji językowych. Uczelnia nie wypełniła jednak zalecenia przewidującego określenie wewnętrznie spójnej koncepcji kształcenia w zakresie docelowego poziomu ESOKJ osiąganego przez studentów bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia, ponieważ ujednolicenie poziomów nastąpiło wyłącznie na poziomie efektów kierunkowych. Jak wskazują omówione w opisie kolejnych kryteriów treści kształcenia, wymagania wstępne i literatura dla zajęć, pojawiające się w treściach efektów określenia “co najmniej” maskują fakt, że w dalszym ciągu w ramach jednego programu studiów zakłada się, że studenci wybierający różne języki specjalności mają różny wejściowy poziom znajomości języka i oczekuje się od nich różnego przyrostu kompetencji w ramach tej samej liczby godzin i punktów ECTS, co skutkuje niespójnościami na tych poziomach (wymagań wstępnych, treści i literatury dla zajęć).

Zarówno kierunkowe, jak i szczegółowe efekty uczenia się zostały w znacznej części sformułowane w sposób utrudniający albo wręcz uniemożliwiający ich skuteczną weryfikację ze względu na:

1. niezręczne sformułowanie
 - efekt kierunkowy K_U04, wg którego student “przez całe życie zdobywa...”, czego oczywiście nie można zweryfikować w czasie studiów,
 - zrównanie “pełnienia ról zawodowych” z pracą w miejscach, gdzie używany jest język obcy,
 - efekt kierunkowy K_K04: “jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, tzn. aktywnego uczestnictwa w grupach oraz współczesnych organizacjach, wykorzystujących język obcy”.
2. brak jasnej informacji, czy chodzi o język polski, czy język specjalności, np.

- efekt kierunkowy K_U06: „w sposób precyzyjny i spójny komunikuje się z otoczeniem, tzn. wypowiada się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych”
 - efekt kierunkowy K_U13: “stosuje metajęzyk współczesnego literaturoznawstwa do analizy i interpretacji tekstu w ramach wykonywania obowiązków tłumacza lub filologa języka nowożytnego”
 - Niejasne sformułowanie “język rodzimy” bądź “ojczysty”, które potencjalnie wymagałoby od prowadzących zajęcia gotowości do weryfikowania np. efektów związanych z przekładem na dowolny język, którego student jest rodzimym użytkownikiem, a także sformułowanie “wybrany język” (domyślnie tożsamy z językiem specjalności):
 - efekt kierunkowy K_U07: “używa języka specjalistycznego, porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów oraz technik komunikacyjnych ze specjalistami, jak również z odbiorcami spoza grona specjalistów, zarówno w języku ojczystym, jak i obcym”
 - efekt kierunkowy K_W11: “zna i rozumie socjolingwistyczne oraz społeczne zasady i strategie komunikacji ustnej i pisemnej w wybranym języku, w tym zasady tworzenia dyskursu, zależnie od sytuacji komunikacyjnej w środowisku zawodowym filologa języka nowożytnego lub tłumacza”
 - efekt K_U04 dla zajęć Technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji “samodzielnie organizuje pracę nad projektem/zadaniem, zarządza czasem i rozwija umiejętności praktyczne, związane z wybranym obszarem filologii, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT); analizuje oraz konstruuje i prowadzi proste badania w odniesieniu do wybranego obszaru nauk filologicznych”
3. niedopasowanie brzmienia efektów dla zajęć do kategorii, której formalnie dotyczą (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych), a w przypadku efektów szczegółowych dla zajęć częste łączenie charakterystyk związanych z wiedzą i/lub umiejętnościami i/lub kompetencjami społecznymi, np.
- efekt K_W13 w zakresie wiedzy dla zajęć Projekt dyplomowy: „zna, rozumie, jak również efektywnie wykorzystuje pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej, czy prawa autorskiego w fazach przygotowania i realizacji projektu dyplomowego w działalności zawodowej tłumacza i/lub filologa języka nowożytnego”,
 - efekt K_U07 w zakresie umiejętności dla zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego - nauczanie słownictwa: „rozumie funkcje i referencje słownictwa języka angielskiego; sprawnie odczytuje przekaz i dobiera odpowiednie słownictwo; sprawnie porusza się też w obrębie podstawowego słownictwa fachowego i potrafi weryfikować znaczenie takiego słownictwa w odpowiednich źródłach, również internetowych”,
 - efekt K_U04 w zakresie umiejętności dla zajęć Praca z tekstem specjalistycznym: „umiejętnie adaptuje wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa w trakcie pracy z tekstem specjalistycznym; rozumie potrzebę ciągłego zdobywania wiedzy i rozwijania swoich profesjonalnych umiejętności w pracy zawodowej”,

- efekt K_K01 w zakresie kompetencji społecznych dla zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego - nauczanie słownictwa: „identyfikuje i analizuje błędy leksykalne swoje i popełnione przez innych; współpracuje z innymi w celu poszukiwania stosownych rozwiązań leksykalnych w danej wypowiedzi, dostrzega potrzebę ciągłego rozszerzania swojego zakresu słownictwa”
- efekt K_U01 dla zajęć Analiza przekładu: „wyjaśnia potencjalne trudności/błędy językowe podczas analizy tekstu (oryginalnego i przekładu); realizuje zadania tłumaczeniowe spełniające standardy profesjonalne (wykonuje tłumaczenie na różne rejestry, tłumaczenia hybrydowe, retranslację, kontrastowanie przekładu dosłownego z idiomatycznym, edytowanie tekstu, tłumaczenie ‘ex tempore’, czy też adaptację tekstu według ‘skopos’; wykonuje szczegółową korektę przekładu; umiejętnie posługuje się narzędziami elektronicznymi wspomagającymi pracę tłumacza”
- efekt K_U07 dla zajęć Praktyczna gramatyka języka angielskiego: „posiada rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; analizuje podstawowe komunikaty werbalne; porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych z różnymi odbiorcami (w języku ojczystym i w języku angielskim); potrafi używać języka specjalistycznego, porozumiewać się w mowie i piśmie w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych zarówno ze specjalistami, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów; stosuje techniki komunikacyjne w celu przeanalizowania tekstu w sferze kompozycji i informacji w nim zawartych, stosuje, w sposób precyzyjny i spójny, terminologię z zakresu fonetyki”
- 4. odwoływanie się do jednego tylko obszaru działalności zawodowej, mimo że nie wszyscy studenci muszą otrzymać do niego przygotowanie ze względu na możliwość wyboru innego modułu:
 - efekt kierunkowy K_U02: “właściwie wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i praktycznie wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa, do realizacji zadań zawodowych filologa języka nowożytnego, korzystając z najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych”
- 5. odwoływanie się do obydwu obszarów działalności zawodowej, podczas gdy student, wybierając dany moduł specjalizacyjny, otrzymuje przygotowanie do jednego z zawodów, np.
 - efekt K_W13 dla zajęć Praktyka instytucjonalna: asystencka: “zna, rozumie i wykorzystuje pojęcia oraz zasady dotyczące ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w działalności zawodowego filologa języka nowożytnego oraz tłumacza”
 - efekt K_W13 dla zajęć Praktyka instytucjonalna: asystencka: “posiada podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające na planowanie i realizację zadań zawodowych; przez całe życie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności w pracy zawodowej filologa języka nowożytnego oraz tłumacza, korzystając z różnych źródeł w języku polskim i angielskim oraz nowoczesnych technologii”
 - efekt szczegółowy K_K05 dla zajęć Praktyczna leksyka języka specjalistycznego: „jest gotów do odpowiedzialnego reprezentowania własnej kultury w kulturze obcej oraz pielęgnowania dorobku i tradycji zawodu filologa języka nowożytnego i tłumacza”

- efekt szczegółowy K_W10 dla zajęć Projekt dyplomowy: zna, rozumie i wykorzystuje metody tworzenia projektu dyplomowego jako zbioru działań podejmowanych dla zrealizowania określonego celu i uzyskania wymiernego rezultatu spełniającego potrzeby odbiorców pracy filologa języka nowożytnego i tłumacza;
 - efekt szczegółowy K_W01 dla zajęć Praktyczna gramatyka języka specjalistycznego: „przywołuje teoretyczną wiedzę o miejscu i znaczeniu językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych; klasyfikuje tendencje rozwojowe w/w dyscypliny i rozpoznaje metody stosowania tej wiedzy. Wymienia, rozpoznaje i używa wybrane fakty oraz zjawiska z zakresu języka, jego kategorii, poziomów analizy, terminologii z zakresu językoznawstwa w działalności zawodowej tłumacza i filologa języka nowożytnego”
 - efekt szczegółowy K_W05 dla zajęć Literatura niemieckiego obszaru językowego: „przywołuje i porównuje wytwory literatury i kultury niemieckojęzycznej, ponadto rozróżnia i stosuje w praktyce w działalności tłumacza i filologa specjalisty zaawansowane metody analizy i interpretacji utworów literackich tego obszaru językowego, rozpoznając teorie i szkoły badawcze związane z literaturoznawstwem, naukami o kulturze i religii oraz językoznawstwem”
 - efekt szczegółowy K_W13 dla zajęć Praktyka instytucjonalna asystencka: „zna, rozumie i wykorzystuje pojęcia oraz zasady dotyczące ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w działalności zawodowego filologa języka nowożytnego oraz tłumacza”
 - efekt szczegółowy K_U04 dla zajęć Akwizycja języka: „posiada podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające planować i realizować zadania zawodowe, uczyć się przez całe życie i rozwijać umiejętności potrzebne w pracy zawodowej filologa języka nowożytnego oraz tłumacza, wykorzystując różne źródła w j. rodzimym i czeskim oraz nowoczesne technologie”
 - wszystkie efekty szczegółowe dla zajęć Encyklopedia prawa (np. „zna podstawowe instytucje prawa, stosuje prawo w praktyce, dokonuje subsumpcji w zakresie związanym z działalnością zawodową filologa języka nowożytnego oraz tłumacza”)
6. niezwykle rozbudowane brzmienie efektów dla zajęć, zazwyczaj związane z uwzględnieniem w nich wielu niepowiązanych zagadnień, typów tekstów, poziomów języka lub kompetencji językowych, np.
- efekt K_U07 dla zajęć Praktyczna nauka języka niemieckiego – mówienie: “potrafi formułować spójne wypowiedzi ustne, reagować na komunikaty i odpowiadać na pytania z różnych dziedzin, sam inicjuje rozmowy z innymi osobami; w trakcie prowadzonej na różne tematy konwersacji weryfikuje i rewiduje swoje poglądy; akt komunikacji językowej osadzony jest w realiach tradycyjnej rozmowy twarzą w twarz, rozmowy telefonicznej, dyskusji, prezentacji oraz przemówienia. Student przygotowuje i przedstawia prezentację multimedialną na podany temat”;
 - efekt K_U01 dla zajęć Praktyczna nauka języka niemieckiego – mówienie: “potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w rozwiązywaniu złożonych, nietypowych problemów w zmiennych, nie w pełni przewidywalnych warunkach; potrafi wykorzystać znajomość słownictwa podczas przygotowywania wypowiedzi ustnych; identyfikuje, nazywa, objaśnia, opisuje, analizuje i interpretuje przekaz zawarty w materiale źródłowym, takim jak ilustracje, grafiki, statystyki, diagramy, różnego rodzaju teksty itp., ale również relacjonuje i analizuje przebieg zdarzeń oraz

potrafi je w sposób umiejętny interpretować, jak i zająć i zaprezentować swoje stanowisko; potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań zawodowych filologa języka nowożytnego, korzystając z najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych”;

- efekt K_U01 dla zajęć Praktyczna gramatyka języka angielskiego: „wykorzystuje wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu leksyki, gramatyki i stylistyki w celu analizy krótkich tekstów; wykorzystuje wiedzę teoretyczną w zakresie fonetyki języka angielskiego właściwie analizując i interpretując problemy związane z wymową w swoich i cudzych wypowiedziach; wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i praktycznie wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych, korzystając z najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych”
- efekt K_U06 dla zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego – mówienie: “formuluje przejrzyste wypowiedzi pisemne i ustne na tematy zw. z wybranym zagadnieniem językowym, spójnie argumentuje omawiane fakty, wchodzi w interakcje grupowe; umiejętnie stosuje zasady poprawnego tworzenia wypowiedzi ustnych w języku angielskim w warunkach związanych z wybranym zakresem działalności gospodarczej, kulturowej; przywołuje zasady komunikacji międzyludzkiej pozwalającej na sprawne poruszanie się w różnych środowiskach zawodowych przy wykorzystaniu odpowiedniej teorii.”
- efekt K_U01 dla zajęć Kultura wypowiedzi w języku angielski: “wykorzystuje wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu leksyki, gramatyki i stylistyki w celu analizy krótkich wypowiedzi; wykorzystuje wiedzę teoretyczną w zakresie fonetyki języka angielskiego właściwie analizując i interpretując problemy związane z wymową w swoich i cudzych wypowiedziach; wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i praktycznie wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych, korzystając z najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych”.

Powyższe problemy wynikają w dużej mierze z błędnie przyjętej polityki tworzenia efektów szczegółowych, według której jednemu efektowi kierunkowemu ma odpowiadać jeden efekt szczegółowy, oraz – jak to zilustrowano w przypadku lektoratów - tworzenia sylabusów zajęć, według której jeden zestaw efektów szczegółowych obejmuje niekiedy wiele semestrów zajęć. W rezultacie efekty uczenia się nie spełniają swojej roli: są nieczytelne, niemożliwe do jednoznacznej interpretacji i jednoczesnej oceny, a także niedostosowane do rzeczywistego charakteru danych zajęć, na co wskazują omówione w opisie kolejnych kryteriów niezgodności pomiędzy efektami a treściami i metodami weryfikacji.

Uczelnia nie spełniła zalecenia dotyczącego sformułowania ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób zrozumiały, nieredundantny i nazbyt rozbudowywany, umożliwiający stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji. Efekty kierunkowe (i w konsekwencji niektóre efekty szczegółowe) w dalszym ciągu nie umożliwiają stworzenia skutecznego systemu ich weryfikacji, ponieważ odwołują się do koniunkcji obu obszarów działalności zawodowej, do których mają przygotowywać odrębne moduły, a efekty szczegółowe w dalszym ciągu są nadmiernie rozbudowane.

Niektóre efekty uczenia się dla zajęć formalnie realizujących efekty z zakresu nauk społecznych (“Autoprezentacja i wystąpienia publiczne”, “Autoprezentacja i wystąpienia publiczne”, “Podstawy ekonomii w praktyce”, “Marketing treści” oraz “Encyklopedia prawa”) według swojego brzmienia powiązane są raczej z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek i związanych z nimi

obszarów działalności zawodowej, np. Dla zajęć Autoprezentacja i wystąpienia publiczne jeden z efektów przewiduje, że student „planuje i realizuje własne uczenie się w kwestii przygotowania prezentacji ustnych i multimedialnych; rozwija swoje profesjonalne umiejętności w pracy zawodowej oraz wystąpieniach publicznych korzystając z różnych materiałów oraz nowoczesnych technologii” (K_U04); „bardzo dobrze komunikuje się z odbiorcami prezentowanych przez siebie treści podczas wystąpień, konferencji oraz prezentacji (korzystając z dorobku studiowanej dyscypliny i jej interdyscyplinarnych domen)” (K_U06), a dla zajęć Marketing treści efekt K_W11 brzmi: „zna i rozumie mechanizmy komunikacji pisemnej oraz ustnej (w zakresie marketingu treści oraz pozycjonowania organicznego w działaniach internetowych) w środowisku zawodowym filologa języka nowożytnego”.

Uczelnia, zgodnie z obowiązującym programem, rozpoczętym w roku akademickim 2023/2024, nie zakłada przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. Kontynuuje jednak kształcenie nauczycieli na drugim i trzecim roku studiów pierwszego stopnia i, zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji, koncepcja kształcenia nauczycieli dla dwóch kontynuowanych cykli kształcenia nie została dostosowana przez Uczelnię zgodnie z zaleceniem powizytacyjnym – określenie zakresu przygotowania zawodowego w ramach koncepcji kształcenia w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Ponadto, efekty uczenia się w ramach kontynuowanej ścieżki nauczycielskiej również nie zostały dostosowane do wymogów standardu i nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie. Problem ten dotyczy większości zajęć ścieżki nauczycielskiej, w tym praktyk zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Sformułowanie koncepcji kształcenia w sposób określający rolę dyscyplin naukowych w procesie kształcenia i zakres objętego celowym kształceniem przygotowania zawodowego.	Koncepcja kształcenia określa dyscypliny, ale ich udział procentowy wyliczany jest niespójnie, a ich rola nie zostaje powiązana z zakresem przygotowania zawodowego ze względu na przyjętą definicję zawodu filologa języka nowożytnego.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
2.	Określenie wewnętrznie spójnej koncepcji kształcenia w zakresie docelowego poziomu ESOKJ osiąganego przez studentów bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia.	Rezygnacja z możliwości wyboru poziomu językowego w ramach języka głównego specjalności w momencie rekrutacji (rezygnacja z grupy nauki języka angielskiego od podstaw i języka niemieckiego od poziomu komunikacyjnego). Określenie kompetencji językowych na poziomie B2+	<i>zalecenie niezrealizowane</i>

		ESOKJ (w ramach wybranego języka specjalności) dla wszystkich studentów kończących kierunek studiów filologia oraz B1 w zakresie drugiego języka. Jednocześnie efekty szczegółowe nie potwierdzają jednolitego i spójnego obrazu przyrostu wiedzy językowej dla wszystkich trzech języków specjalności, ponieważ efekty szczegółowe nadal sformułowane są bez podziału na semestry, a poziom językowy na początku cyklu kształcenia w odniesieniu do ESOKJ nadal jest inny w ramach poszczególnych specjalności językowych: kandydaci wybierający język niemiecki i język czeski rozpoczynają naukę tego języka od podstaw, kandydaci wybierający język angielski rozpoczynają naukę tego języka od poziomu B1)	
3.	W ramach koncepcji kształcenia określenie zakresu przygotowania zawodowego w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela	Uczelnia zrezygnowała z prowadzenia ścieżki nauczycielskiej od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024. Kontynuuje jednak kształcenie nauczycieli zgodnie z dotychczasową, niedostosowaną do zalecenia koncepcją kształcenia, która jest niezgodna ze standardem – nie zmieniła jej dla obecnie prowadzonych cykli. Pomimo korekt programu studiów, efekty uczenia się dla ścieżki nauczycielskiej (nabory 2021/2022 oraz 2022/2023) nie uwzględniają efektów uczenia się narzuconych standardem.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
4.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne w sposób uwzględniający proporcje wynikające z rzeczywistego wymiaru zajęć prowadzonych w tych dyscyplinach w programie studiów.	Korekty w programie studiów polegające na zwiększeniu udziału dyscypliny wiodącej (językoznawstwo); wykaz przedmiotów przyporządkowanych do poszczególnych dyscyplin wraz z punktami ECTS, co jest jednak niespójne z efektami szczegółowymi, które utożsamiają literaturoznawstwo ze znajomością historii literatury, a nauki o kulturze i religii – z tzw. realizonawstwem.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
5.	Sformułowanie efektów uczenia się w sposób uwzględniający eksplicytnie dyscypliny naukowe, do których został przyporządkowany kierunek lub ich subdyscypliny	Korekta programu studiów w zakresie efektów uczenia się (zarówno efektów określonych dla kierunku, jak również dla poszczególnych przedmiotów) w sposób odwołujący się do nazw dyscyplin, które stanowią podstawy kierunku filologia.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

	z uwzględnieniem roli dyscypliny wiodącej.		
6.	Powiązanie ogólnych efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6. zgodnie z zakresem znaczeniowym tych charakterystyk.	Korekta programu studiów w zakresie prawidłowego sformułowania efektów uczenia się, powiązanie poszczególnych efektów określonych dla kierunku z charakterystykami PRK dla poziomu 6 - niepełne ze względu na nieuwzględnienie we wszystkich przypadkach informacji o stopniu zaawansowania zadań i ich nietypowym charakterze.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
7.	Określenie w ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się docelowego poziomu kompetencji językowych wg ESOKJ w zakresie języka wiodącego osiąganego przez wszystkich studentów, bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia oraz poziomu biegłości językowej dla drugiego języka obcego.	Określenie w programie studiów (w części dot. efektów uczenia się) znajomości języka na poziomie B2+ ESOKJ (w ramach głównego języka specjalności) dla wszystkich studentów kończących kierunek studiów filologia. Określenie znajomości dodatkowego, wybieranego języka obcego na poziomie B1 ESOKJ.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
8.	Sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób zrozumiały, nieredundantny i nazbyt rozbudowywany, umożliwiający stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.	Efekty nadal sformułowane w sposób nadmiernie rozbudowany, obejmujący wiele niepowiązanych ze sobą elementów, nawiązujące do obu obszarów działalności zawodowej do których student nie przygotowuje się jednocześnie, niejasne ze względu na niedookreślenie języka, którego dotyczą, niekiedy sformułowane w sposób niemożliwy do weryfikacji (np. mówiące o całym cyklu kształcenia lub całym życiu absolwenta).	<i>zalecenie niezrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz polityką jakości i mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jednak udział tych dyscyplin wyliczany jest na dwa różne sposoby, a w raporcie samooceny jak i sylabusach obecne są dodatkowe nieaktualne i sprzeczne z tymi wyliczeniami informacje. Koncepcja kształcenia i efekty kierunkowe określają zawody, do których kierunek ma przygotowywać, jednak nie odnoszą się do faktu, czy i na ile

charakterystyka tych zawodów się nakłada (na przykład na ile filolog zajmuje się także przekładem), ani nie obejmują istotnych obszarów działalności filologa, takich jak nauczanie języka i edycja tekstów. W związku z tym zawężeniem rozumienia zawodu filologa do porozumiewania się w języku obcym w sytuacjach zawodowych, koncepcja nie uwzględnia w wystarczającym stopniu postępu w tym obszarze działalności zawodowej. Również w zakresie obszaru działalności zawodowej tłumacza mowa jest bardzo ogólnie o przygotowaniu do wykorzystania najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych, jednak bez nawiązania do konkretnych przejawów postępu w tym obszarze działalności (np. oprogramowaniu CAT). Koncepcja kształcenia została określona we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, ale nie jest w pełni zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, ponieważ przedstawione wyniki konsultacji z otoczeniem wskazują zapotrzebowanie raczej na tłumacza i pracownika biurowego ze znajomością języka obcego. Koncepcja kształcenia uwzględnia wspomagające wykorzystanie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Efekty uczenia się (kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć) nie są zgodne z koncepcją kształcenia, ponieważ nie przewidują w istocie kształcenia w zakresie działalności zawodowej filologa języka nowożytnego w pełnym zakresie, a także ponieważ efekty szczegółowe identyfikują literaturoznawstwo z wiedzą o historii literatury, a nauki o kulturze i religii – z realizoznawstwem, nie zapewniając wiedzy metodologicznej z tych dwóch dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku. Ze względu na wspomniane zawężenie rozumienia zawodu filologa, efekty uczenia się są w pełni zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Efekty uczenia się nie też w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, ponieważ efekty niektóre efekty kierunkowe nieprawidłowo zidentyfikowano jako dotyczące głębi wiedzy, a niektóre efekty szczegółowe powiązane z dyscypliną językoznawstwo nie mówią konsekwentnie o wykonywaniu zadań złożonych i nietypowych. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym. Efekty uczenia się są sformułowane w sposób nieprzejrzysty ze względu na ich nadmierne rozbudowanie i łączenie w sobie niepowiązanych elementów. W połączeniu z nagminnym odwoływaniem się w formie koniunkcji do obydwu obszarów działalności zawodowej nie pozwala to stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji.

Uczelnia nie wykonała zaleceń związanych ze sformułowaniem koncepcji kształcenia w sposób określający rolę dyscyplin naukowych w procesie kształcenia i zakres objętego celowym kształceniem przygotowania zawodowego, przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne w sposób uwzględniający proporcje wynikające z rzeczywistego wymiaru zajęć prowadzonych w tych dyscyplinach w programie studiów, określeniem wewnętrznie spójnej koncepcji kształcenia w zakresie docelowego poziomu ESOKJ, oraz sformułowaniem ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób zrozumiały i nie nazbyt rozbudowywany, umożliwiający stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.

Koncepcja kształcenia nauczycieli nie została dostosowana do wymogów standardu, a efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Uczelnia nie dostosowała się do zalecenia w odniesieniu do dwóch cykli kształcenia nauczycieli, które są obecnie kontynuowane.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń dotyczących:

- sformułowania koncepcji kształcenia w sposób określający rolę dyscyplin naukowych w procesie kształcenia i zakres objętego celowym kształceniem przygotowania zawodowego.
- określenia wewnętrznie spójnej koncepcji kształcenia w zakresie docelowego poziomu ESOKJ osiąganego przez studentów bez względu na wybraną ścieżkę kształcenia.
- określenia w ramach koncepcji kształcenia zakresu przygotowania zawodowego w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela,
- przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego podstawy teoretyczne w sposób uwzględniający proporcje wynikające z rzeczywistego wymiaru zajęć prowadzonych w tych dyscyplinach w programie studiów,
- powiązania ogólnych efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6. zgodnie z zakresem znaczeniowym tych charakterystyk,
- sformułowania ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób zrozumiały, nieredundantny i nazbyt rozbudowywany, umożliwiający stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji,

a także dodatkowo zdiagnozowanych nieprawidłowości:

- nieuwzględnienia w wystarczającym stopniu postępu w tym obszarze działalności zawodowej,
- nieuwzględnienia w programie kształcenia nauczycieli kompletu efektów szczegółowych wynikających ze standardu,

oraz nieskuteczności działań jakościowych podejmowanych przez Uczelnię w odniesieniu do problemów związanych z formułowaniem efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Nie dotyczy

Zalecenia

Nie dotyczy

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia zawiera treści z zakresu praktycznej nauki języka (język wiodący, drugi język obcy), kształcenia filologicznego (zajęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii), oraz treści o charakterze uzupełniającym (np. technologia informacyjna czy treści.

Przygotowanie zawodowe w założeniu Uczelni zapewnione jest przez realizację kształcenia w obrębie modułów specjalizacyjnych (moduł biznesowy albo tłumaczeniowy).

Treści programowe nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia z efektami uczenia się, ponieważ efekty są często sformułowane nadmiarowo i obejmują odwołania wykraczające poza charakter danych zajęć. Na przykład w ramach zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego - gramatyka praktyczna wg efektu K_U01 student „wykorzystuje wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu leksyki, gramatyki i stylistyki w celu analizy krótkich tekstów; wykorzystuje wiedzę teoretyczną w zakresie fonetyki języka angielskiego właściwie analizując i interpretując problemy związane z wymową w swoich i cudzych wypowiedziach; wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i praktycznie wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych, korzystając z najnowszych technik informacyjno-komunikacyjnych”, a zatem w ramach zajęć poświęconych gramatyce student ma m.in. analizować problemy fonetyczne. Jednak większości elementów wymienionych w powyższym efekcie nie odpowiadają żadne treści: treści dla tych zajęć to wyłącznie zagadnienia gramatyczne (np. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne).

Ponadto treści w niektórych przypadkach nie uwzględniają zastosowania wiedzy w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek ani w obszarze działalności zawodowej. Na przykład efekt K_U02 jest dla studentów modułów biznesowych realizowany tylko przez zajęcia Literatura angielska i amerykańska / Literatura czeska / Literatura niemieckiego obszaru językowego, w ramach których (w wersji angielskiej) student „korzysta z podstawowych ujęć teoretycznych w celu interpretowania utworów literackich w formie ustnej lub pisemnej; komponuje teksty lub materiały wizualne dokonując analizy, syntezy oraz oceny informacji na podstawie zgromadzonych źródeł; umiejętnie wykorzystuje wiedzę z zakresu literaturoznawstwa angielskiego obszaru językowego w rozwiązywaniu złożonych zadań; zna możliwości wykorzystania tej wiedzy w przyszłej działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza”. Zajęcia te powinny też realizować efekt K_W05 związany z zastosowaniem wiedzy w dyscyplinie nauki o kulturze i religii oraz obszarze działalności zawodowej: student (w wersji angielskiej) „rozdziela i stosuje w praktyce w działalności tłumacza lub filologa języka nowożytnego zaawansowane metody analizy i interpretacji utworów literackich tego obszaru językowego, rozpoznając teorie i szkoły badawcze związane z literaturoznawstwem”. Tymczasem treści dla tych zajęć w żadnym przypadku nie nawiązują do działalności zawodowej tłumacza czy filologa, ponieważ stanowią typowe dla historii literatury wyliczenie pojęć, epok, autorów i tytułów utworów literackich (np. „1. The Old English Period, 2. The Middle English Period, 3. The Origins of Drama, 4. The genius of William Shakespeare”) bądź wskazują na cechy i klucze interpretacyjne konkretnych utworów (np. „Znaczenie ciszy w utworze *Ars poetica* Archibalda MacLeisha. Wykopaliszka literackie w utworze „*The Grauballe Man*” Seamus Heaney. Mowa muszki w „*Ostrygach*” Seamus Heaney. Liryczno-muzyczne właściwości wybranych wierszy Jamesa Joyce’a. *I am Vertical* Sylwii Plath: doświadczenie waloryzujące świadomość śmierci. Analiza myśli, uczuć i obserwacji przedstawionych w prozie krótkiej Hermana Melville’a. Muzyczna strona poezji i prozy Jamesa Joyce’a”).

Na podobnej zasadzie lektoraty mają zapewniać, że student (w wersji czeskiej) „posługuje się językiem czeskim w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego” (K_U16), ale nie zawierają żadnych treści powiązanych z dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany (dla lektoratu języka czeskiego treści to np. „Przedstawianie się. Dane osobowe. Rodzina. Opis postaci, cechy charakteru. Określanie czasu (godziny, nazwy dni tygodnia, pór dnia, miesiące, daty). Zainteresowania i sport. Opis dnia. Opis domu

i mieszkania, ogłoszenia w gazecie. Zakupy — słownictwo i dialogi w sklepie. Restauracji — słownictwo i dialogi. Święta: Boże Narodzenie — zwyczaje, świąteczne potrawy. Wielkanoc. Orientacja w mieście - wskazywanie drogi, nazwy obiektów.”

Na tej samej zasadzie zajęcia Realizacja angielskiego obszaru językowego realizujące m.in. efekt K_K05, wg którego student “jest gotów do dojrzałego reprezentowania własnej kultury w kulturze obcej oraz praktycznego wykorzystania dorobku i tradycji zawodowych” obejmują treści bez jakichkolwiek nawiązań do zawodów, do których ma przygotowywać kierunek: “Geografia i środowisko naturalne wysp brytyjskich oraz Ameryki Północnej; Dziedzictwo kulturowe krajów anglojęzycznych (najważniejsze tradycje, święta, festiwale, obchody); System Parlamentarny Wielkiej Brytanii i USA; Systemy edukacji Wielkiej Brytanii i USA; Najwybitniejsi artyści krajów anglojęzycznych (malarstwo, rzeźba, architektura, muzyka); Historia Wielkiej Brytanii i USA (od czasów prehistorycznych po współczesność)”.

Problem dotyczy także zajęć, które mają w założeniu kształtować umiejętności praktyczne. Na przykład wszystkie efekty szczegółowe dla zajęć Praktyczna fonetyka języka angielskiego, nawiązują do „działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza”, ale nie odpowiadają temu żadne treści: „Budowa i funkcje narządów artykulacyjnych. Kryteria klasyfikacji dźwięków mowy: aspekty artykulacyjne i akustyczne. Klasyfikacja samogłosek: monoftongi. Klasyfikacja samogłosek: dyftongi i tryftongi. Klasyfikacja spółgłosek. Upodobnienia głosek.”

Takie ujęcie treści programowych wskazuje, że przynajmniej dla części zajęć informacje, które mają stanowić treści programowe, ograniczone zostały do elementów wiedзовych, pomijając treści powiązane z kategoriami umiejętności oraz kompetencji społecznych. Tym samym nie uwzględniono zastosowań wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, jak również ich praktycznej, zawodowej implementacji, typowej dla kierunków o charakterze praktycznym.

W sylabusach zajęć pojawiają się za to niekiedy nawiązania do innych zawodów niż ujęte w koncepcji kształcenia na kierunku. Na przykład w karcie zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego – mówienie pojawia się w opisie celów i metod nauczania wzmianka o „konwersacji w celu przygotowania studenta do części ustnej egzaminu praktycznego, oraz podjęcia pracy w zawodzie nauczyciela/tłumacza/biznesmena”, a w karcie zajęć Literatura niemieckiego obszaru językowego - wzmianka o „działalności tłumacza i filologa specjalisty”.

Jak już zaznaczono w stosunku do treści literaturoznawczych i kulturoznawczych, treści kształcenia w wielu przypadkach nie są kompleksowe, ponieważ skupiają się na wyliczaniu faktów i zagadnień (np. “Najwybitniejsi artyści krajów anglojęzycznych (malarstwo, rzeźba, architektura, muzyka); Historia Wielkiej Brytanii i USA (od czasów prehistorycznych po współczesność)”, zazwyczaj w porządku chronologicznym albo trudnym do ustalenia, np. w jednym z semestrów zajęć Translatoryka i edycja tekstów (30 godzin) są to: “Tłumaczenie i edycja wybranych druków skarbowych: PIT-11, druki E301, P45; Subtitles: strategie wykonywania podpisów do filmów i programów telewizyjnych. Tłumaczenie i edycja wybranej dokumentacji medycznej: druki L4; historie choroby; opisy badań; wypisy ze szpitala; instrukcja postępowania po biopsji; Tłumaczenie i edycja wybranych dokumentów dotyczące pojazdów mechanicznych: prawo jazdy, przebieg ubezpieczenia, akty własności pojazdów. Tłumaczenie i edycja świadectw szkolnych. Tłumaczenie i edycja wybranych fragmentów tekstów technicznych – instrukcje obsługi; opis budowy i działania maszyn”.

W niektórych przypadkach treści zajęć nie odpowiadają założonym efektom uczenia się ze względu na język prowadzenia zajęć. Na przykład zajęcia Technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji przewidują, że student „ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, przestrzega zasad etyki zawodowej, używa języka specjalistycznego i porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych, w języku ojczystym i obcym”, podczas gdy te zajęcia prowadzone w całości w języku polskim i oparte na literaturze wyłącznie w języku polskim. Sylabus zajęć stwierdza, że zajęcia kształcą „umiejętności użytkowania komputera osobistego, w szczególności w zakresie obsługi systemu operacyjnego Windows, pakietu biurowego MS Office oraz innych dostępnych aplikacji i technologii informatycznych, w tym także internetowych”, a hospitacja zajęć wskazuje, że istotnie stanowią one podstawowe przysposobienie do korzystania z oprogramowania biurowego (np. wprowadzanie polskich znaków i stosowanie kursywy), mimo że na stronie poświęconej rekrutacji Uczelnia zaznacza, że od kandydatów wymaga umiejętności obsługi edytora tekstu i arkusza kalkulacyjnego. Przykład ten ilustruje również, że treści nie zawsze dostosowane są do etapu edukacyjnego.

Treści zajęć w wielu przypadkach nie są dostosowane do oczekiwanego w danym semestrze poziomu znajomości języka specjalności albo drugiego języka obcego. Na przykład już w drugim semestrze zajęcia Korespondencja służbowa i handlowa mają być prowadzone w całości w języku niemieckim i obejmować treści takie jak „Pisma: zapytanie ofertowe, oferta, list reklamowy, odpowiedź na ofertę, zamówienie/zlecenie, potwierdzenie zamówienia, monit / odpowiedź na monit, reklamacja / odpowiedź na reklamację”, podczas gdy na tym etapie według informacji uzyskanych od Uczelni student reprezentuje poziom A1/A2 ESOKJ, a wymagania wstępne zgodnie z tym faktem zakładają „Znajomość standardowego języka niemieckiego w stopniu co najmniej podstawowym”. Podobne sytuacje mają miejsce w przypadku innych zajęć, takich jak Język branżowy (od 2 semestru w języku niemieckim), gramatyka opisowa języka (od 2 semestru w języku czeskim), praca z tekstem specjalistycznym (od 3 semestru w języku czeskim).

Treści zajęć określone dla lektoratów są niespójne z określonymi dla tych zajęć wymaganiami wstępnymi. Zajęcia te oparte są na podręcznikach poziomowanych od poziomu A1 oraz obejmują odpowiadające im treści (np. „Czeski alfabet- wymowa, akcent, intonacja. Pozdrowienia, zwroty pożegnalne, zwroty grzecznościowe. Przedstawianie się”), ale jednocześnie określają znacznie wyższe (i nieujęte w wymaganiach rekrutacyjnych) wymagania wstępne, np. Rozpoczynać lektorat języka angielskiego powinna „Osoba posiadająca kompetencje językowe pozwalające zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie z większością sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi na tematy, które są jej znane, lub które ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, wydarzenia, marzenia, nadzieje i aspiracje, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany”, co odpowiada kompetencjom poziomu B1 ESOKJ, a zatem oznaczałoby, że w trakcie całego trwania studiów de facto nie dokonuje się żaden postęp w znajomości drugiego języka obcego (który absolwent ma znać właśnie na poziomie B1). Tymczasem jeszcze w drugim semestrze lektorat obejmuje takie treści jak „wymowa ‘the’”, a dopiero w semestrze czwartym „Gramatyka: tryby warunkowe – Typ 1 i 2; strona czynna i bierna”. Lektorat języka niemieckiego ujmuje to jeszcze bardziej przejrzyście: jako wymaganie wstępne podana jest tu „znajomość języka niemieckiego na poziomie komunikatywnym.”

Treści nie w pełni odzwierciedlają stan praktyki w obszarze działalności zawodowej tłumacza, ze względu na wspomniane nieuwzględnienie m.in. obsługi narzędzi CAT. W literaturze uzupełniającej do zajęć Analiza przekładu pojawia się wprawdzie link do wersji demo pakietu MemoQ oraz podręcznik i kurs wideo obsługi pakietu TRADOS Studio (wersja z 2011 roku), jednak nie idą za tym konkretne treści kształcenia. Jak potwierdzono podczas wizytacji, zajęcia nie uwzględniają stosowania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych: Uczelnia deklaruje, że trwają dopiero rozmowy o wdrożeniu oprogramowania MemoQ.

Ze względu na nieuwzględnienie przez efekty kierunkowe i szczegółowe pełnego zakresu działalności zawodowej filologa, treści zajęć nie nawiązują do takich działań filologa jak nauczanie języka, a edycji tekstów dotyczą niektóre treści zajęć Technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji oraz zajęć Translatoryka i edycja tekstu, które jednak pojawiają się wyłącznie w module przygotowującym do zawodu tłumacza (jednak i tu w bardzo ogólnym zakresie: "tłumaczenie i edycja pism", "Edycja tekstów: sprawdzenie i poprawa przekładu wykonanego przez innego studenta"). W przypadku zajęć Technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji literatura dla zajęć ilustruje problemy z odzwierciedlaniem aktualnego stanu praktyki nawet w zakresie prostych czynności biurowych, ponieważ obejmuje pozycje ogólne z lat 2003 i dwie z 2010, a pozycje omawiające szczegółowo poszczególne programy z pakietu MS Office dotyczą wersji z lat 2003, 2013 i 2016 (podczas gdy studenci na zajęciach posługują się wersją pakietu z 2019 roku). Podobnie zajęcia obejmujące analizę i opis strategii wykonywania napisów filmowych odbywają się bez oprogramowania, które służy do tworzenia i technicznego sprawdzania parametrów takich napisów.

Ze względu na wymienione powyżej problemy treści kształcenia nie zapewniają osiągnięcia wszystkich zamierzonych efektów uczenia się.

Uczelnia zasadniczo zrealizowała zalecenie dotyczące zapewnienie w treściach programowych zakresu wiedzy i umiejętności umożliwiającego osiągnięcie założonego dla kierunku poziomu ESOKI dla języka wiodącego i drugiego języka obcego, choć w dalszym ciągu, jak już zilustrowano, treści bywają rozłożone w czasie w sposób niedostosowany do aktualnego poziomu językowego studenta, albo też ten poziom określony jest nieprawidłowo, co stanowi problem na poziomie sekwencji zajęć. Nie zostało natomiast zrealizowane zaleceń przewidujących uwzględnienie w treściach programowych zastosowań zawodowych wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których kierunek został przyporządkowany i aktualnego stanu praktyki w objętych koncepcją kształcenia obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy, a także zapewnienie w treściach programowych zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadającego przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ treści uczenia się dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nadal nie odzwierciedlają we wszystkich przypadkach zastosowań zawodowych wiedzy, umiejętności i kompetencji w działalności zawodowej, brak też kompleksowych treści powiązanych z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, podobnie jak wcześniej omawiane efekty uczenia się dla tej ścieżki nie są zgodne ze standardem. Uczelnia w sposób autorski modyfikuje niektóre efekty standardu, dostosowuje je do niezgodnych ze standardem efektów. W konsekwencji tych autorskich modyfikacji efektów ze standardu, tworzenia własnych efektów i innych zdiagnozowanych problemów, treści kształcenia również nie są prawidłowe i zgodne ze standardem. Najlepszym przykładem będzie tutaj grupa Podstaw dydaktyki i emisja głosu (moduł C standardu), gdzie pominięto kompetencje posługiwania się językiem polskim ("poprawnie posługiwać

się językiem polskim”) oraz jednocześnie pominięte treści, które umożliwiłyby osiągnięcie tego efektu. Dodano w tym module natomiast treści nie dotyczące żadnego z efektów standardu, które brzmią: “rola piosenki w nauce języka obcego - przykłady poprawnych wykonań wokalnych” i wiele innych również dla standardu niewłaściwych. W rezultacie, treści przyjęte dla zajęć nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych standardem, gdyż wynikają z wadliwie sformułowanych, redundantnych czy niekompletnych efektów uczenia się. Treści są zatem raz nadmiarowe, raz niewystarczające i razem nie tworzą spójnej całości, która zgodna byłaby z wymogami standardu. Dodatkowo, Uczelnia stwierdza, iż nieprawidłowości zdiagnozowane ponownie w programie ścieżki nauczycielskiej w ramach modułu C standardu, w tym *emisji głosu* i podstaw *dydaktyki*, nie zostały wprowadzone zgodnie z zaleceniami PKA z uwagi na fakt, iż prowadzą je wykładowcy z innego instytutu. Oznacza to, iż działania jakościowe na kierunku nie są przez Jednostkę prowadzone w odniesieniu do programu studiów, który realizuje.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć nie są w pełni poprawnie oszacowane i nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, ponieważ zakładany nakład pracy (150 godzin kontaktowych oraz 100 godzin pracy własnej) nie jest wystarczający, aby osiągnąć zakładany poziom znajomości drugiego języka obcego w ramach lektoratów. W ramach zajęć lektoratowych przeprowadzany jest test poziomujący, jednak nie powoduje on przypisania do grup zależnie od poziomu biegłości, co oznacza, że w jednej grupie mogą znaleźć się zarówno studenci początkujący, jak i z częściową znajomością języka. Ponieważ przyrost zakładany przyrost kompetencji wymagałby przynajmniej 350 godzin pracy studenta, przy założeniu, że student uczy się od podstaw (o czym świadczyłby brak wymagań rekrutacyjnych obejmujących znajomość drugiego języka), jest to poważna niespójność w oszacowaniu nakładu pracy albo nieprawidłowe określenie wymagań rekrutacyjnych (o czym mowa w opisie kryterium 3).

Podobne poważne niekonsekwencje dotyczą języka specjalności: z jednej strony Uczelnia ma identyczne kryteria rekrutacji bez względu na wybrany język specjalności, a z drugiej inaczej określa poziom języka, jakiego oczekuje od studentów różnych specjalności na różnych semestrach. Dla studentów z wiodącym językiem angielskim po 1 semestrze Uczelnia oczekuje poziomu B1, po drugim – B2, po trzecim – B2+ (który dalej oficjalnie nie ulega już przyrostowi w toku studiów); dla języka niemieckiego oczekiwany jest przyrost od A2 po pierwszym semestrze, do B1 po drugim, B1/B2 po trzecim, do B2 po semestrze czwartym (i tak samo piątym), a poziom B2+ osiągany jest dopiero po semestrze szóstym. Wreszcie studenci języka czeskiego mają wykonać w ciągu pierwszego roku skok od poziomu A1 po pierwszym semestrze, do B1 po semestrze drugim, B1/B2 po trzecim, B2 po czwartym i piątym, a poziom B2+ osiągnąć po semestrze szóstym. Stawia to pod znakiem zapytania zarówno porównywalność efektów osiąganych na różnych specjalnościach, jak i oszacowania nakładu pracy, ponieważ studenci wybierający różne języki specjalności mieliby w ramach tej samej liczby godzin zajęć i tej samej liczby punktów ECTS (a zatem przy tym samym nakładem pracy) dokonywać podniesienia poziomu kompetencji w bardzo różnym stopniu (bądź go w ogóle nie dokonywać). Co więcej, ci sami studenci mieliby np. znacznie wolniej przyswajać język specjalności niż język drugi poznawany w ramach lektoratów. Na przykład w ramach lektoratu studenci, startując od zera, już na 3 semestrze napotykać wymaganie poziomu B1 jako wymaganie wstępne, podczas gdy w języku czeskim jako języku specjalności ci sami studenci jeszcze na 4 semestrze studenci mają podane w sylabusie jako wymaganie posiadanie poziomu A2/B1 (Kultura wypowiedzi w języku czeskim), co zarazem nie przeszkadza im już rok wcześniej zaliczyć prowadzonej całkowicie po czesku gramatyki opisowej. Tak

daleko posunięte niekonsekwencje w określaniu poziomu znajomości języka, obejmujące sprzeczne treści, wymagania wstępne i (jak zostanie wykazane dalej) dobitnie wykazują wymagania wewnętrzną niespójność koncepcji kierunku obejmującego trzy języki wiodące, i nie pozwalają sprecyzować, kto i kiedy odpowiada za jakikolwiek mierzalny przyrost kompetencji językowych (skoro student już na mocy wymagań wstępnych jakoby te kompetencje posiada).

Różnice w zakładanych poziomach kompetencji językowej w obrębie różnych języków specjalności sprawiają, że niemożliwe jest określenie prawidłowej dla całego kierunku progresji wiedzy i umiejętności, a co za tym idzie - sekwencji zajęć. Uczelnia usiłuje obejść ten problem, zamieszczając w sylabusach opisy wymagań wstępnych, które są niezgodne z kryteriami przyjęcia na studia i treściami zajęć, a które zostaną omówione w opisie kryterium 3. Wymagania te, zwłaszcza z bloku praktycznej nauki języka, sugerują kompetencje językowe niewspółmierne do treści, co oznacza nieprawidłowe umiejscowienie zajęć w planie studiów lub nierealistyczne założenia co do poziomu językowego.

Jak już zaznaczono wyżej, sprzeczne informacje na temat zakładanej znajomości języka wskazują, że również sekwencja zajęć spoza modułu praktycznej nauki języka podana w planie studiów jest częściowo nieprawidłowa. Chociaż w większości przypadków zajęcia o charakterze wprowadzającym (np. realioznawstwo obszarów językowych czy metody efektywnego uczenia się języka obcego) poprzedzają zajęcia specjalnościowe i są dla nich podbudową, zastrzeżenia budzi umiejscowienie w planie studiów relatywnie wcześnie zajęć o bardzo wymagających treściach prowadzonych wg sylabusów całkowicie w języku obcym, mimo że poziom biegłości językowej studentów nie pozwala na realizację założonych efektów uczenia się. Są to na przykład wspomniane już zajęcia Korespondencja służbowa i handlowa czy Praca z tekstem specjalistycznym.

Uczelnia nie zrealizowała zatem zalecenia przewidującego zapewnienie prawidłowej sekwencji zajęć, ponieważ kolejność niektórych zajęć nadal nie odpowiada zakładanemu poziomowi znajomości języka, a także zalecenia dotyczącego zapewnienie w ramach kształcenia językowego właściwego dla spodziewanego progresu kompetencji językowych wymiaru godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów i całkowitego nakładu pracy studenta mierzonego punktami ECTS. Wymiar godzin i nakład pracy są zasadniczo wystarczające, aby osiągnąć zakładane efekty w stosunku do języka specjalności, ale niewystarczające w stosunku do drugiego języka (gdzie 150 godzin kontaktowych i 100 godzin pracy własnej miałyby doprowadzić studenta początkującego do poziomu B1). W odniesieniu do języków specjalności, zakładane jest inne tempo progresu w zależności od języka, przy czym dla języka angielskiego progres formalnie ustaje już po 3. semestrze, kiedy osiągany jest poziom docelowy.

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami, jednak nie jest ona podana w pełni przejrzysto, ponieważ załącznik do uchwały senatu Uczelni nr 53/2023 w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku filologia w cyklu kształcenia 2023-2026 zawiera sylabusy (zał. 3a) w wersji nieodpowiadającej w pełni zawartym w tym samym dokumencie planowi studiów i tabelom zajęć (załączniki 2a, 2b, 2c). Różnice (niekiedy znaczne) dotyczą form niektórych zajęć oraz właśnie oszacowań nakładu pracy. W systemie informatycznym Uczelni sylabusy funkcjonują w wersji zgodnej z zatwierdzonym planem studiów. Poza tymi nieścisłościami proporcje form oraz dobór form zajęć są prawidłowe zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest prawidłowy.

Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Zajęcia do wyboru to moduł specjalnościowy oraz lektorat. Jednak w przypadku tego drugiego wybór ma charakter pozorny, ponieważ nie jest to wybór indywidualny: cała grupa zapisywana jest na ten sam lektorat.

Program obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, jednak zostały one w dużej mierze nieprawidłowo zidentyfikowane, ponieważ nie obejmują treści powiązanych z wykonywaniem czynności zawodowych i nie odbywają się w odpowiednich po temu warunkach (np. przytoczony wyżej przykład Praktycznej fonetyki języka angielskiego), nie obejmują wykonywania czynności zawodowych powiązanych z (rozumianym zbyt wąsko) obszarem działalności zawodowej filologa języka nowożytnego, oraz nie obejmuje wykorzystania nowoczesnych narzędzi pracy tłumacza.

Uczelnia nie zrealizowała zatem zalecenia polegającego na zapewnieniu w programie studiów w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które prowadzone są w warunkach zbliżonych do zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych. Nastąpiła modyfikacja programu studiów w kierunku zwiększenia liczby przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne i wyłączenie z puli przedmiotów kształtujących kompetencje językowe zajęć wchodzących w skład praktycznej nauki języka. Jednocześnie nadal zajęcia w module translatorskim nie są w pełni prowadzone w warunkach zbliżonych do zakresu działalności zawodowej, np. ze względu na niewykorzystywanie specjalistycznych narzędzi wspomagających pracę tłumacza. W przypadku modułu biznesowego ze względu na problemy zdiagnozowane w kryterium 1. (nieuwzględnienie pełnego zakresu czynności zawodowych filologa) również brak zajęć prowadzonych w warunkach odpowiadających pracy nauczyciela języka.

Program obejmuje zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości dwóch języków obcych.

Program obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych, którym przyporządkowano wystarczającą liczbę punktów ECTS. Jednak, jak już zaznaczono, efekty uczenia się dla tych zajęć nawiązują do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek oraz powiązanej z nimi działalności zawodowej, np. „posiada umiejętności organizacyjne pozwalające na planowanie i realizację zadań zawodowych; rozwija profesjonalne umiejętności podczas praktyki zawodowej oraz w przyszłej działalności zawodowej”, „wykazuje dbałość i sumienność w wykonywaniu zadań zawodowych” w przypadku zajęć Podstawy ekonomii w praktyce). Zalecenie dotyczące zapewnienia w programie studiów zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze minimum 5 punktów ECTS kumulowanych przez wszystkich studentów bez względu na wybraną specjalizację zostało jednak zasadniczo zrealizowane.

Do 50% godzin pracy mierzonych nakładem ECTS w ramach zajęć *projekt dyplomowy* i *metodyka pracy projektowej* może być realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wymiar ten jest zgodny z wymaganiami.

Harmonogram realizacji programu studiów w module kształcenia pedagogicznego obejmuje semestry od 3 do 6, w tym wybrane grupy zajęć określone w standardzie. Wymiar godzin oraz punktów ECTS przypisanych zajęciom z zakresu kształcenia nauczycielskiego jest wyższy niż zakładany w standardzie, jednakże z uwagi na wadliwie sformułowane efekty oraz nieprawidłowo dobrane treści - niezgodne ze standardem, nie ma możliwości oszacowania, jaka ich część jest ze standardem zgodna, a jaka niezgodna. Sekwencja zajęć w module kształcenia nauczyciela została przez Uczelnię skorygowana

zgodnie z zaleceniem powizytacyjnym. W rezultacie, obecnie kształcenie psychopedagogiczne poprzedza dydaktyczne, a praktyki ulokowane są w planie studiów w taki sposób, aby student posiadał kompetencje pozwalające na ich realizację, tj. osiąganie efektów przewidzianych dla tych praktyk.

Z wyjątkiem wspomnianych już problemów wynikających z nieuwzględnienia pełnego zakresu działalności zawodowej filologa oraz nowoczesnych narzędzi pracy tłumacza, metody kształcenia na kierunku są zasadniczo dobrane prawidłowo. Metody są różnorodne i w znacznej mierze specyficzne, z dużym udziałem metod aktywizujących (dyskusja, odgrywanie ról, przygotowanie prezentacji, gry symulacyjne, analizę przypadku, zadania problemowe polegające na tworzeniu przez studentów audytu SEO strony www wybranej organizacji, raportów i korespondencji biznesowo-handlowej, infografik, czy też korekty i redakcji tekstu, analizę materiałów autentycznych i źródłowych.

Zdarzają się jednak przypadki, w których błędnie zidentyfikowano metody kształcenia z metodami weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się: na przykład sylabus zajęć Przekład tekstu artystycznego podaje jako metodę kształcenia "kolokwium", podobnie zajęcia Translatoryka i edycja tekstu (język niemiecki) jako metody kształcenia podają "kolokwium, referat, praca pisemna". Warto podkreślić, że wytyczne co do wypełniania sylabusów zawierają prawidłowe wskazówki i przykłady wypełniania tej części sylabusu, nie są jednak w pełni realizowane. Zwłaszcza "kolokwium" jako metoda kształcenia pojawia się nagminnie (oprócz wspomnianych przypadków również np. w sylabusach zajęć *tłumaczenia ustne z elementami tłumaczenia symultanicznego, realioznawstwo niemieckiego obszaru językowego, realioznawstwo czeskiego obszaru językowego, praca z tekstem specjalistycznym, podstawy tłumaczenia pisemnego, metodyka pracy projektowej, praktyczna gramatyka języka specjalistycznego*). Innym częstym zapisem w sylabusach jest "praca pisemna" jako metoda kształcenia.

Specyficzność zapisów dotyczących metod kształcenia obniżona jest też przez wspomniany już nieprawidłowy sposób tworzenia sylabusów, który nie odzwierciedla progresji efektów uczenia się oraz przypisanych ich metod kształcenia i weryfikacji; np. zajęcia *intensywny kurs języka czeskiego*, trwające 5 semestrów, posiadają jeden sylabus, a zatem jeden zestaw efektów, ich weryfikacji i metod kształcenia. Taka praktyka prowadzi do zapisów o dużym stopniu ogólności.

W doborze metod kształcenia nie w pełni uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i użycie środków dydaktycznych wspomagających osiąganie przez studentów efektów ze względu na nieuwzględnienie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

W stosowaniu metod kształcenia wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał platform sieciowych do przekazywania materiałów i zamieszczania zadań, jednak nie określono ich roli w przypadku zajęć, w ramach których 50% punktów ECTS można realizować z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. Nie zidentyfikowano, które metody (a obejmują one m.in. dyskusję grupową lub panelową) mogą zostać wdrożone w tej formie.

Program studiów zakłada realizację dwóch rodzajów praktyk zawodowych: praktyki instytucjonalnej obserwacyjnej oraz praktyki instytucjonalnej asystenckiej, zgodnie z wybraną ścieżką kształcenia: *translatoryczną* lub *komunikacją w biznesie*. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych zostały określone wadliwie. Uczelnia nie dostosowała efektów do zalecenia wymienionego w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę i nie zróżnicowała właściwie efektów uczenia się dla kolejnych etapów realizacji praktyk – w semestrach 4 i 5 cztery efekty z sześciu mają takie same brzmienie. W efektach uczenia się na kolejnym etapie realizacji praktyk nie wykazano ich progresji ani zróżnicowania, a studenci w dalszym

ciągu osiągają w kolejnych semestrach te same efekty i są za nie dwukrotnie oceniani. Zatem, jakościowe prace nad programem praktyk, które podjęła Uczelnia nie przyniosły wymaganego rezultatu. Dodatkowo, efekty nie są specyficzne w odniesieniu do ścieżki kształcenia zdefiniowanej w koncepcji kształcenia. Dla przykładu, na specjalności język niemiecki, specjalizacji *translatorycznej* uzależniono brzmienie i zakres merytoryczny efektu od specyfiki praktykodawcy: „zna i rozumie podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach medialnych, turystycznych, wydawniczych oraz w prywatnych firmach i przedsiębiorstwach, w których mają miejsce praktyki oraz zatrudniających tłumaczy”, podczas gdy to Uczelnia w programie ma za zadanie precyzyjne zdefiniowanie efektów uczenia się. Ponadto, w kolejnym efekcie dla tych praktyk uwzględniono nie tylko działalność zawodową tłumacza, zgodną ze ścieżką kształcenia, ale również filologa języka nowożytnego, którą w koncepcji kształcenia przypisano do ścieżki komunikacja w biznesie („rozumie, identyfikuje i rozróżnia pojęcia oraz zasady dotyczące ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego oraz tłumacza”). Problemem powiązaniem jest zbyt niski poziom zgodności efektów dla praktyk z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć i grup zajęć. Nie stwierdzono w nich jasnego odniesienia do kompetencji studenta w zakresie języka obcego będącego przedmiotem studiów (brak odniesień do języka obcego oznacza brak powiązania z efektami osiągniętymi na zajęciach np. *praktycznej nauki języka*), do umiejętności wykonywania różnych typów tłumaczeń (ustnego, pisemnego, tekstów specjalistycznych), wykorzystywania wiedzy i kompetencji interkulturowych w czynnościach zawodowych. W efektach widoczny jest natomiast nacisk na wiedzę (3 efekty w tej kategorii) dotyczącą podstaw prawnych, etycznych, ekonomicznych obowiązujących w zakładzie pracy, zasad BHP u pracodawcy, zasad ochrony własności intelektualnej, lecz wiedza ta nie stanowi podstaw kształcenia dla ocenianego kierunku. Pomimo, że efekty tego rodzaju są ważne na każdym kierunku studiów, powtarzanie ich na kolejnym etapie praktyk i wykazywanie jako jedynych w kategorii wiedzy, powoduje, iż praktyka nie ma nachylenia zgodnego z zakładaną koncepcją kształcenia i znacznie odbiega od ogólnego celu praktyki zawodowej – wykorzystania w sytuacjach zawodowych kompetencji uzyskanych w wyniku realizacji zajęć w uczelni. Jednego z efektów w kategorii wiedzy dotyczy kolejny problem. Efekt ten został wykazany jako realizacja charakterystyki typu „WG” PRK pomimo, że nie dotyczy zaawansowanej wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunku został przyporządkowany („jest świadom podstaw prawnych, etycznych i ekonomicznych obowiązujących w zakładach pracy i instytucjach dających zatrudnienie tłumaczom oraz ma zaawansowaną wiedzę o ich funkcjonowaniu i strukturze”). Uczelnia odniosła ten efekt szczegółowy do efektu ogólnego dla kierunku o symbolu K_W09, który nieprawidłowo przypisała do charakterystyki drugiego stopnia PRK o symbolu PS6_WG.

Treści programowe praktyk w większości powielają problemy zdiagnozowane w analizie efektów uczenia się. Nie uwzględniają zróżnicowania i progresji pomiędzy dwoma etapami praktyk asystenckich (semestrem 4 i 5) – jedyna różnica dotyczy prowadzenia korespondencji i rozmów telefonicznych w semestrze 4 oraz tłumaczeń i „ewentualnej korekty” tekstów w semestrze 5. Dodatkowo, treści zakładane dla dwóch różnych ścieżek kształcenia nie różnią się, pomimo że efekty, wprowadzając w niewielkim stopniu, ale jednak uwidaczniają pewne różnice. Problemem zdiagnozowanym w obrębie treści jest również sposób ich formułowania typowy dla efektów uczenia się oraz generyczny charakter. Najlepszym przykładem będzie tu efekt przyjęty dla semestru 4 i 5: „rozwija umiejętność pracy samodzielnej, jak również pracy w zespole”, gdzie brak doprecyzowania, o jakie dokładnie czynności zawodowe chodzi, a brzmienie ma charakter typowy dla formułowania efektów, a nie treści, które, co do zasady, winny umożliwiać osiąganie efektu a nie go parafrazować (efekt sparafrazowany w programie brzmi: „samodzielnie lub/i w zespole podejmuje się realizacji zadań zawodowych”). Treści

w większości więc sformułowano w sposób uniemożliwiający weryfikację czynności wykonywanych przez studenta. Zidentyfikowano również treści redundantne, które nie wynikają z żadnego efektu uczenia się dla praktyk. Mowa tu na przykład o treściach dla semestrów 4 i 5: „Systematycznie dokumentuje wszystkie czynności wynikające z programu praktyki asystenckiej oraz konsultuje je z opiekunem (zarówno instytucjonalnym, jak i uczelnianym) celem omówienia obserwowanych sytuacji (ich prawidłowości i/lub ewentualnych zakłóceń)”, czy też „reaguje na zachowania w sytuacjach kryzysowych (opóźnienia i niedotrzymanie terminów wykonania zadań zawodowych, niemożność wykonania czynności z przyczyn losowych)”. W przypadku praktyki obserwacyjnej stwierdzono analogiczną nieprawidłowość. Tu redundantne treści dotyczą tych samych czynności: dokumentowania praktyki i współpracy z opiekunem, podczas gdy żaden z efektów się do tych kwestii nie odnosi. Z drugiej strony, bardzo często treści, które powinny umożliwiać osiąganie efektów nie zostały określone. Na przykład, nie podano, jakie pojęcia student rozumie, identyfikuje i rozróżnia, jakie zasady prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej ma poznać, aby osiągnąć efekt: „rozumie, identyfikuje i rozróżnia pojęci oraz zasady dotyczące ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego oraz tłumacza”, czy też nie określono w treściach narzędzi, nowoczesnych technologii oraz zakresu materiałów, które umożliwiłyby osiąganie efektu: „zna i udoskonala swoje umiejętności w realizacji zadań zawodowych korzystając z różnych materiałów oraz narzędzi, nowoczesnych technologii; (...)”.

Wymiar praktyk określony w programie studiów wynosi 6 miesięcy, co jest zgodne z wymogami Ustawy. Z kolei, sumaryczny wymiar godzinowy jest zaniżony i wynosi 600 godzin oraz 24 ECTS (w semestrze 3: 150 godzin/ 6 ECTS, w semestrze 4: 200 godzin/ 8 ECTS, w semestrze 5: 250 godzin/ 10 ECTS), a Uczelnia nie zdefiniowała wymiaru każdego z etapów w taki sposób, aby razem odpowiadały sześciu miesiącom aktywności studenta w zakładzie pracy - nie wiadomo, ile tygodni trwa praktyka 150-godzinna, 200-godzinna i 250-godzinna. Wymiar godzinowy praktyk nie jest również zgodny ze stanowiskiem interpretacyjnym – dobrą praktyką upublicznią przez Prezydium PKA, gdzie sześciu miesiącom praktyki odpowiada 720 godzin zegarowych.

Plan praktyk nie został określony w sposób umożliwiający osiąganie wszystkich efektów uczenia się dla specjalności, gdzie nauka języka będącego przedmiotem studiów rozpoczyna się od podstaw. Dla przykładu, praktyka obserwacyjna (etap I praktyk w semestrze 3) na specjalności z językiem czeskim odbywa się przy założeniu poziomu biegłości językowej określonej przez Uczelnię jako „A2/B1”. Jak zakłada się w efektach, student nie tylko obserwuje czynności w zakładzie pracy, ale może tu również podejmować się realizacji zadań zawodowych (jak zakładają dwa efekty przyjęte dla tej praktyki). Kompetencje językowe studenta nie są wystarczające do wykonywania czynności na stanowisku tłumacza czy filologa języka nowożytnego na tym etapie.

Dobór miejsc odbywania praktyk jest nie zawsze właściwy. Podczas wizytacji stwierdzono odbywanie praktyk w miejscach, które nie umożliwiają lub umożliwiają tylko w niewielkim stopniu osiąganie efektów uczenia się założonych w programie praktyk. Uczelnia wprawdzie stosuje kryteria doboru miejsc praktyk, opracowała ankietę oceny miejsc praktyki przez studentów, jednak działania jakościowe są raz skuteczne, raz nieskuteczne, co potwierdza dokumentacja praktyk.

Zgodnie z regulaminem praktyk, podstawą zaliczenia praktyki jest wypełniona dokumentacja - dziennik praktyk zawierający: instrukcję praktyki, sprawozdanie studenta z realizacji praktyki, opinię o zrealizowanej praktyce podpisaną przez opiekuna praktyki z ramienia placówki i potwierdzoną przez dyrekcję. Dziennik zawiera również kartę weryfikacji efektów uczenia się wypełnianą przez

uczelnianego opiekuna. Praktykę zalicza opiekun uczelniany na podstawie złożonych przez studenta w systemie elektronicznym skanów dokumentów, a praktyka zaliczana jest na ocenę, na którą składa się ocena wystawiona przez opiekuna zakładowego, ocena dokumentacji praktyk przez uczelnianego opiekuna oraz samoocena studenta. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań są trafnie dobrane, ale niekompletne. W sylabusach praktyk zamieszczono informacje o weryfikacji i ocenie efektów z zastosowaniem narzędzia w postaci kontaktu/ wywiadu z zakładowym opiekunem praktyk, ale nie określono żadnych wymogów dotyczących wywiadu ani nie odniesiono się do niego w warunkach zaliczenia, stąd formalnie, niezależnie od wyników, kontakt/ wywiad nie ma wpływu na ocenę efektów. W rezultacie, metody weryfikacji nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, co potwierdzają nieprawidłowości zdiagnozowane w dokumentach praktyk.

Z uwagi na powyższe, ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca – zapewniono opiekunów dla każdej specjalności i ścieżki kształcenia. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Pomimo, że Uczelnia stosuje narzędzia jakościowe mające na celu prawidłowy dobór opiekunów zakładowych, zastrzeżenia budzą ich kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje, które, w zależności od miejsca, gdzie praktyka się odbywa, są raz właściwe, raz niewłaściwe w odniesieniu do zaplanowanych dla praktyk efektów. Problem ten potwierdzono w wyniku analizy dokumentacji oraz miejsc praktyk – odbywały się one również w zakładach pracy/ jednostkach organizacyjnych, które z uwagi na profil i zakres swojej działalności, a także zakres codziennych działań operacyjnych, nie umożliwiały osiągnięcia efektów uczenia się. Konsekwentnie, zakładowy opiekun nie posiada kompetencji do weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Analogiczna ocena odnosi się do infrastruktury i wyposażenia miejsc praktyk.

W Uczelni obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk przez studentów wszystkich kierunków. Dodatkowo, jednostka prowadząca kierunek, na podstawie delegacji regulaminu, w dedykowanej kierunkowi instrukcji, obowiązującej od roku 2022, doprecyzowała jego zapisy. Problem jednak w tym, iż zapisy w instrukcji nie są spójne ani z zapisami w regulaminie, ani z zasadami, warunkami, zakresem merytorycznym i in. określonymi w sylabusach praktyk. Co więcej, dokument ten nie zawiera wymogów stawianych miejscom praktyk, ich infrastrukturze i wyposażeniu, a także opiekunom zakładowym praktyk, które według deklaracji Uczelni sformułowanej w odpowiedzi na raport z wizytacji w roku 2022, zostały sformalizowane i zamieszczone w tym dokumencie.

W regulacjach dotyczących praktyk określono cele praktyk, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, wskazano osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym wyszczególniono ich zadania oraz zakresy odpowiedzialności, wymieniono obowiązki studenta, a także opisano warunki zaliczenia. Nie odniesiono się do warunków, jakie powinny spełniać miejsca odbywania praktyk, w tym do kryteriów oceny infrastruktury praktykodawcy, do wymogów jakościowych dotyczących opiekunów zakładowych i uczelnianych. Regulamin nie uwzględnia procedury postępowania w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyk przez studenta ani kryteriów jakościowych stawianych takim miejscom. W regulaminie nie określono warunków kwalifikowania na praktykę obserwacyjną – warunki te wpisano jedynie w sylabus praktyk dla specjalności w zakresie języka czeskiego. W przypadku praktyki asystenckiej nieprawidłowo

odniesiono się do dwóch etapów jednocześnie. W regulaminie określono formy odbywania kontroli praktyk (osobista, telefoniczna, mailowa, w formie telekonferencji), brakuje w niej jednak aspektów oceny odnoszących się do czynności wykonywanych poprzez studenta (w arkuszu kontroli stanowiącym załącznik do regulaminu). W dokumentach regulujących odbywanie praktyk nie uwzględniono również zasad współpracy pomiędzy opiekunem uczelnianym i zakładowym oraz sposobów ich komunikowania się.

Uczelnia nie w pełni zapewnia właściwe miejsca praktyk dla studentów. W związku z brakiem formalnie ustalonych i obowiązujących reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki, w tym samodzielnie wybranego przez studenta, miejsca zapewniane przez Uczelnię mają charakter przypadkowy.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, a także sposobów ich realizacji i efektów uczenia się osiąganych na praktykach, dokonywane systematycznie, z udziałem studentów-reprezentantów w komisjach i zespołach. Nie uściślają jednak, w jaki sposób wyniki tych działań jakościowych są opracowywane, jak wykorzystywane w procesach jakościowych oraz jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Ponadto, Uczelnia nieskutecznie dostosowała program praktyk i jego realizację do zaleceń dotyczących praktyk, o czym już była mowa, a co jest kolejnym dowodem na nieefektywność działań jakościowych ze strony Uczelni. Przyjęte procedury nie skutkują ani diagnozowaniem problemów, ani podejmowaniem właściwych działań naprawczych, ani doskonaleniem programu praktyk oraz jego realizacji. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk w dalszym ciągu nie działa skutecznie.

Uczelnia kontynuuje program przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela na roku drugim oraz trzecim, gdzie mają miejsce praktyki nauczycielskie: obserwacyjna i pedagogiczna. Nie spełniono jednak w zakresie praktyk zaleceń powizytacyjnych w odniesieniu do ich programu – efekty uczenia się oraz treści w kontynuowanym programie w dalszym ciągu nie odpowiadają efektom określonym w standardzie.

Praktyki przewidziane dla ścieżki nauczycielskiej obejmują praktykę pedagogiczną w semestrach 3, 4 i 5 po 144 godziny i 8 ECTS w każdym z nich, przy czym praktyka w semestrze 3 ma charakter obserwacyjny i odbywa się w ramach grupy zajęć B ze standardu, a praktyka w semestrach 4 i 5 zakłada dodatkowo również prowadzenie zajęć i zaplanowana została w ramach grupy zajęć D ze standardu, co jest założeniem prawidłowym. Praktykom w specjalizacji nauczycielskiej przypisano razem 24 ECTS i skorygowano ich sekwencję w taki sposób, że w chwili obecnej zakłada się poprzedzanie praktyki w grupie zajęć D przez praktykę w grupie B, co jest również założeniem właściwym. Biorąc pod uwagę liczbę godzin przypisaną praktykom, wymiar praktyk jest większy niż minimalny wymiar określony w standardzie. Dla praktyk określono odrębne katalogi treści programowych i w tym zakresie zalecenie spełniono, jednakże należy pamiętać, iż z uwagi na niezgodne ze standardem brzmienie efektów, również treści przewidziane dla ich osiągania nie są z tym standardem zgodne – nie wynikają z efektów wymaganych przez standard, a z błędnie przyjętych autorskich efektów założonych przez Uczelnię.

Stosowane sposoby weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk nauczycielskich są skonstruowane właściwie, obejmują zarówno typowe dokumenty praktyki, jak i arkusze obserwacji lekcji oraz konspekty. Nie są jedna przez Uczelnię efektywnie stosowane, gdyż nie pozwoliły zdiagnozować nieprawidłowości np. wielokrotnego kopiowania przez studenta tych samych opisów czynności i w rezultacie wielokrotnego powtarzanie dokładnie tych samych działań, które mogą być wykonane jednokrotnie, aby efekt uczenia się został osiągnięty. Przykładem jest tu ponad 60 spotkań studenta-praktykanta z pielęgniarką szkolną podczas jednego z etapów praktyki, a także równie wysoka liczba

spotkań z opiekunem szkolnym w celu ustalenia planu praktyki, który winien być ustalony na początku jej realizacji itp. W przypadku tej praktyki nie zwrócono również uwagi na fakt, że student podczas praktyki pełnił równolegle, w tym samym czasie (przez kilka miesięcy), obowiązki zarówno praktykanta, jak i dyrektora szkoły, w której praktykę odbywał. Co więcej, w przypadku tej praktyki fragmenty opisów w dzienniku wielokrotnie się powtarzają, a student kilkadziesiąt razy wykonuje te same czynności, z tą samą grupą uczniów lub pracowników, w dokładnie takich samych warunkach pracy zawodowej. Stosowane przez Uczelnię narzędzia nie pozwoliły zdiagnozować ani nieprawidłowości polegającej na zatwierdzaniu odbycia praktyki przez studenta, który ją odbywa, ani nieprawidłowości w zakresie realizowanych treści i osiągniętych efektów uczenia się.

Jeśli chodzi o dobór miejsc praktyk, Uczelnia, zgodnie z zaleceniem, zaprzestała organizacji praktyk na I etapie edukacyjnym – w edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1-3 i nauczaniu przedszkolnym.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku w odniesieniu do rozplanowania zajęć jest zasadniczo zgodna z zasadami higieny pracy, z wyjątkiem zbyt krótkich (w niektórych przypadkach zerowych) przerw między blokami zajęć zaplanowanych na późne popołudnie. Rozwiązanie w postaci planowania zajęć popołudniami, w tym w soboty, odpowiada potrzebom studentów łączących naukę z pracą zawodową, jednak brak przerw pozwalających choćby na przemieszczenie się z sali do sali sprawia, że nominalny czas zajęć nie zostaje efektywnie wykorzystany. Analogiczna uwaga dotyczy organizacji kształcenia na ścieżce nauczycielskiej.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w tym czas sesji egzaminacyjnej, umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (<i>zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane</i>)
1.	Uwzględnienie w treściach programowych zastosowań zawodowych wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których kierunek został przyporządkowany i aktualnego stanu praktyki w objętych koncepcją kształcenia obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy.	Treści uczenia się dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nadal nie odzwierciedlają we wszystkich przypadkach zastosowań zawodowych wiedzy, umiejętności i kompetencji w działalności zawodowej.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>

2.	Zapewnienie w treściach programowych zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadającego przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.	Brak kompleksowych treści powiązanych z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
3.	Zapewnienie w treściach programowych zakresu wiedzy i umiejętności umożliwiającego osiągnięcie założonego dla kierunku poziomu ESOKJ dla języka wiodącego i drugiego języka obcego.	Modyfikacja treści programowych przedmiotów kształtujących kompetencje językowe (praktyczna nauka języka) oraz przedmiotów specjalistycznych utrwalających i pogłębiających praktyczną znajomość języka obcego w ramach głównego specjalności.	<i>zalecenie zrealizowane</i>
4.	Zapewnienie zgodnie z przyjętą dla kierunku koncepcją realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela treści programowych zgodnych z efektami uczenia się, określonymi w tym standardzie.	Uczelnia zrezygnowała z prowadzenia ścieżki nauczycielskiej od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024. Kontynuuje jednak kształcenie nauczycieli według programu niedostosowanego w pełni do wymogów standardu, niezawierającego kompletu efektów uczenia się wymaganych przez standard, a także treści, które umożliwiałyby osiągnięcie efektów standardu. Programy zajęć ścieżki nauczycielskiej (nabory 2021/2022 oraz 2022/2023) nie uwzględniają kompletu treści kształcenia wynikających z efektów standardu.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
5.	Zapewnienie w programie studiów w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które prowadzone są w warunkach zbliżonych do zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych.	Nastąpiła modyfikacja programu studiów w kierunku zwiększenia liczby przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne, ograniczenie możliwości wyboru modułów specjalnościowych do dwóch: modułu kształcenia translatorskiego i modułu komunikacji w biznesie) i wyłączenie z puli przedmiotów kształtujących kompetencje językowe zajęć wchodzących w skład praktycznej nauki języka. Jednocześnie nadal zajęcia w module translatorskim nie są w pełni prowadzone w warunkach zbliżonych do zakresu działalności zawodowej, np. ze względu na niewykorzystywanie specjalistycznych narzędzi wspomagających pracę tłumacza. W przypadku modułu	<i>zalecenie niezrealizowane</i>

		biznesowego ze względu na problemy zdiagnozowane w kryterium 1. (nieuwzględnienie pełnego zakresu czynności zawodowych filologa) również brak zajęć prowadzonych w warunkach odpowiadających pracy nauczyciela języka.	
6.	Zapewnienie prawidłowej sekwencji zajęć.	Kolejność niektórych zajęć nadal nie odpowiada zakładanemu poziomowi znajomości języka.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
7.	Zapewnienie w ramach kształcenia językowego właściwego dla spodziewanego progresu kompetencji językowych wymiaru godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów i całkowitego nakładu pracy studenta mierzonego punktami ECTS.	Wymiar godzin i nakład pracy są wystarczające, aby osiągnąć zakładane efekty w stosunku do języka specjalności, ale niewystarczające w stosunku do drugiego języka (gdzie 150 godzin kontaktowych i 100 godzin pracy własnej miałyby doprowadzić studenta początkującego do poziomu B1). W odniesieniu do języków specjalności, zakładane jest inne tempo progresu w zależności od języka, przy czym dla języka angielskiego progres formalnie ustaje już po 3. semestrze, kiedy osiągnany jest poziom docelowy.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
8.	Zapewnienie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze minimum 5 punktów ECTS kumulowanych przez wszystkich studentów bez względu na wybraną specjalizację.	Wprowadzenie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 7 punktów ECTS dla wszystkich studentów, bez względu na wybraną specjalizację (choć według efektów uczenia się zajęcia te realizują częściowo efekty powiązane z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek).	<i>zalecenie zrealizowane</i>
9.	Zapewnienie programu praktyk zawodowych, tzw. instytucjonalnych i warunków ich realizacji z uwzględnieniem objętego koncepcją kształcenia zakresu przygotowania zawodowego i progresu kompetencji uzyskiwanych w trakcie studiów.	W programie praktyk instytucjonalnych nie określono odrębnie efektów uczenia się dla semestrów 4 i 5. W ten sposób nie zapewniono zróżnicowania i progresu kompetencji uzyskiwanych przez studenta w wyniku realizacji praktyk.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>

10.	Dostosowanie programu praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do warunków określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.	Program praktyk w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela dla kontynuowanego programu (nabory: 2021/2022, 2022/2023) nie uwzględnia efektów uczenia się w brzmieniu określonym w standardzie.	<i>zalecenie niezrealizowane</i>
-----	--	--	----------------------------------

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe nie są zgodne z efektami uczenia się ze względu na nieprawidłowe sformułowanie efektów i nieuwzględnienie pełnego zakresu działalności zawodowej filologa. Treści programowe nie w pełni uwzględniają zastosowania wiedzy w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, ponieważ redukują literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii do wiedzy faktograficznej, a także nie w pełni odzwierciedlają aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Dla części zajęć informacje, które mają stanowić treści programowe, ograniczone zostały do elementów wiedзовych, pomijając treści powiązane z kategoriami umiejętności oraz kompetencji społecznych. Tym samym nie uwzględniono zastosowań wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, jak również ich praktycznej, zawodowej implementacji, typowej dla kierunków o charakterze praktycznym. Treści nie we wszystkich przypadkach są kompleksowe: sformułowane bywają hasłowo i nie zapewniają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

W przypadku zajęć z zakresu przygotowania do zawodu nauczyciela, treści programowe nie są zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli.

Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć nie został poprawnie oszacowany ze względu na błędne i niespójne założenia co do poziomu językowego, od którego studenci rozpoczynają lektoraty, a także niekonsekwentne i nierealistyczne założenia na temat przyrostu kompetencji językowych, które sprawiają, że również sekwencja zajęć nie jest prawidłowa.

Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest prawidłowy. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, chociaż wybór ten częściowo ma charakter pozorny, ponieważ dotyczy całego rocznika, a nie indywidualnych studentów.

Program formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, jednak zostały one w dużej mierze nieprawidłowo zidentyfikowane, ponieważ nie obejmują treści powiązanych z wykonywaniem czynności zawodowych i nie odbywają się w odpowiednich po temu warunkach, nie obejmują wykonywania czynności zawodowych

powiązanych z (rozumianym zbyt wąsko) obszarem działalności zawodowej filologa języka nowożytnego, oraz nie obejmują wykorzystania nowoczesnych narzędzi pracy tłumacza.

Program obejmuje zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego.

Liczba godzin i punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest wyższa niż wymogi standardu, jednak z uwagi na nieprawidłowości w zakresie efektów uczenia się oraz treści kształcenia, nie można stwierdzić, jaka część godzin i punktów służy jego realizacji. Harmonogram realizacji programu studiów w module kształcenia pedagogicznego jest prawidłowy.

Metody kształcenia na kierunku są dobrane nie w pełni prawidłowo; zasadniczo są różnorodne i mają charakter aktywizujący, jednak zdarzają się przypadki, w których błędnie zidentyfikowano metody kształcenia z metodami weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, opisano je niespecyficznym bądź dobrano nieprawidłowo.

W doborze metod kształcenia nie w pełni uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i użycie środków dydaktycznych wspomagających osiąganie przez studentów efektów ze względu na nieuwzględnienie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, i z tego względu, a także ze względu na pomijanie niektórych obszarów działalności zawodowej filologa, nie w pełni zapewniają one w pełni przygotowania do działalności zawodowej.

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, a także kompetencje opiekunów nie zapewniają ich prawidłowej realizacji oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Program praktyk nie został dostosowany do zalecenia – w dalszym ciągu nie uwzględniono zróżnicowania i progresji efektów uczenia się na kolejnych etapach praktyk. Dobór miejsc odbywania praktyk, a także opiekunów zakładowych jest w dużej mierze przypadkowy. Metody weryfikacji efektów uczenia się w ramach praktyk są stosowane nieskutecznie – nie pozwalają na zdiagnozowanie nieprawidłowości w ich realizacji, w tym w osiąganiu efektów uczenia się.

Program praktyk zawodowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie odpowiada wymogom standardu. Organizacja praktyk, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów są zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli. Poważnym problemem jest nadzór nad realizacją praktyk, a także skuteczność weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk. Praktyka pedagogiczna została właściwie umieszczona w planie studiów w wyniku działań Uczelni podjętych po poprzedniej wizytacji. Zaprzesano realizację praktyki na niewłaściwym etapie edukacyjnym (I etapie).

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, z zastrzeżeniem odnośnie braku przewidzianego czasu na przerwy w trakcie bloków zajęć popołudniowych. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń dotyczących:

- uwzględnienia w treściach programowych zastosowań zawodowych wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których kierunku został przyporządkowany i aktualnego stanu praktyki w objętych koncepcją kształcenia obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy.
- zapewnienia w treściach programowych zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadającego przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.
- zapewnienia zgodnie z przyjętą dla kierunku koncepcją realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela treści programowych zgodnych z efektami uczenia się, określonymi w tym standardzie.
- zapewnienia w programie studiów w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które prowadzone są w warunkach zbliżonych do zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych.
- zapewnienia prawidłowej sekwencji zajęć.
- zapewnienia w ramach kształcenia językowego właściwego dla spodziewanego progresu kompetencji językowych wymiaru godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów i całkowitego nakładu pracy studenta mierzonego punktami ECTS.
- zapewnienia programu praktyk zawodowych, tzw. instytucjonalnych i warunków ich realizacji z uwzględnieniem objętego koncepcją kształcenia zakresu przygotowania zawodowego i progresu kompetencji uzyskiwanych w trakcie studiów.
- dostosowania programu praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do warunków określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela,

a także dodatkowo z nieprawidłowości dotyczących realizacji praktyk, w tym również praktyk nauczycielskich, funkcjonującego nieprawidłowo systemu weryfikacji efektów uczenia się i ich oceny w ramach praktyk, nieskuteczności działań jakościowych podejmowanych przez Uczelnię w odniesieniu do praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Nie dotyczy

Zalecenia

Nie dotyczy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są nie w pełni przejrzyste, ponieważ uchwała rekrutacyjna zawiera informację „kandydaci kierunku filologia dodatkowo w trakcie rekrutacji wybierają poziom językowy i język studiów”, podczas gdy nie ma obecnie możliwości wyboru poziomu języka specjalności.

Warunki rekrutacji na studia nie są wystarczająco selektywne w zestawieniu z wymaganiami stawianymi studentom. Kandydaci na studia na kierunku filologia nie mają obowiązku wykazywać się zdaniem egzaminem maturalnym z języka obcego wskazanego jako język specjalności, co byłoby zgodne z założeniem, że uczą się go od poziomu podstawowego. Fakt ten Uczelnia potwierdza w stosunku do języka czeskiego oraz języka niemieckiego, natomiast studenci kierunku filologia, dla których wiodącym językiem jest język angielski, „zaczynają naukę od poziomu B1 ESOKJ (informacja o tym znajduje się na stronie internetowej), także większość zajęć w ramach języka angielskiego prowadzona jest w języku angielskim od samego początku” (co, jak wykazano w opisie poprzednich kryteriów, jest niezgodne z założeniem osiągania tych samych efektów uczenia się przez wszystkich studentów). Jednak informacja ta pojawia się wyłącznie na stronie internetowej Uczelni, a nie wśród wymagań rekrutacyjnych, a zatem pozostaje wyłącznie nieweryfikowanym przez Uczelnię założeniem i wprowadza nieformalne dodatkowe wymaganie wobec studentów jednej ze specjalności, zaburzające ponadto równość szans nie tyle rekrutacji, ile utrzymania się kandydatów na studiach zależnie od wybranego języka. Jak już wykazano w opisie poprzednich kryteriów, również student specjalności z językiem niemieckim lub czeskim, który faktycznie zaczynałby naukę od zera, może mieć problemy z osiągnięciem zakładanych efektów uczenia się w określonym przez program tempie.

Również w ramach lektoratów drugiego języka student, który faktycznie zaczynałby naukę od zera, może nie tylko mieć problemy z osiągnięciem zakładanych efektów uczenia się w określonym przez program tempie, ale po prostu nie spełnia wspomnianych już wymagań wstępnych określonych w sylabusach zajęć, ponieważ w przypadku wszystkich oferowanych lektoratów są one niespójne z formalnym założeniem o uczeniu od podstaw. Według sylabusów rozpoczynać zajęcia Lektorat języka angielskiego powinna „Osoba posiadająca kompetencje językowe pozwalające zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie z większością sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć podczas podróży w rejonie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi na tematy, które są jej znane, lub które ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, wydarzenia, marzenia, nadzieje i aspiracje, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.” Opis ten odpowiada kompetencjom na poziomie B1 ESOKJ. Podobnie lektorat języka niemieckiego powinien rozpoczynać student posiadający „Wysokie kompetencje w zakresie języka ojczystego. Znajomość języka niemieckiego na poziomie komunikatywnym.” Także wspomniany już problem wczesnego wprowadzania języka specjalności jako jedynego języka wykładowego niektórych zajęć (np. gramatyki opisowej języka) w praktyce oznacza, że od kandydata oczekuje się pewnego poziomu znajomości języka już na wejściu.

Wymagania rekrutacyjne nie określają roli języka polskiego w programie studiów, a jednocześnie liczne efekty szczegółowe i treści zajęć odwołują się do jego znajomości (np. *językoznawstwo kontrastywne, praktyczna leksyka języka specjalistycznego, terminologia ekonomiczna i prawnicza, przekład tekstów specjalistycznych, kultura języka i netykieta*), a wiele zajęć prowadzonych jest całkowicie lub częściowo w języku polskim. Sprawia to, że potencjalnie studentami mogą zostać osoby, dla których język polski nie jest językiem rodzimym, i które w związku z tym nie będą miały wystarczających kompetencji językowych, aby zrealizować efekty uczenia się, takie jak na przykład „wypowiada się w sposób

precyzyjny i spójny, w mowie i piśmie, zarówno w języku polskim jak i angielskim, na tematy związane z wybranymi zagadnieniami ze sfery biznesu, wykorzystując do tego fachową terminologię ekonomiczną i prawniczą” (K_U07 dla zajęć Terminologia ekonomiczna i prawnicza).

Wobec powyższych problemów wymagania rekrutacyjne nie zapewniają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Udostępnione na stronie Uczelni informacje o rekrutacji obejmują informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Regulamin kształcenia na Uczelni obejmuje warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Są one prawidłowe, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Również warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Uczelnia zrealizowała zalecenie polegające na określeniu specyficznych dla kierunku wymagań wobec prac dyplomowych obejmujących w szczególności formę i zakres egzaminu dyplomowego, dyscyplinę lub dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa i merytoryczne kryteria jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów. Od roku 2023 Uczelnia zmodyfikowała zasady i procedury procesu dyplomowania (zajęcia Seminarium dyplomowe zastąpiono zajęciami Projekt dyplomowy, poprzedzone Metodyką pracy projektowej) oraz wprowadziła reguły aplikacyjności projektu poprzez powiązanie projektu dyplomowego z tematyką i zagadnieniami realizowanymi w ramach praktyk. Wprowadzono formularz oceny projektów dyplomowych w zakresie zgodności treści z tematem pracy, precyzyjności sformułowania problemu badawczego, logiki wyводу, kompozycji i poprawności językowej, opanowania warsztatu naukowego i znajomości literatury przedmiotu. Powołano też Radę Promotorów, której zadaniem jest weryfikacja i zatwierdzenie tematów projektów dyplomowych z uwzględnieniem ich praktycznego wykorzystania. Na stronie Uczelni dostępne są listy pytań obowiązujących na egzaminie dyplomowym, obejmujące wszystkie dyscypliny, do których przyporządkowany został kierunek, choć - jak to już kilkakrotnie zaznaczono - treści nawiązujące do dyscyplin literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii również w tym przypadku sprowadzają się przede wszystkim do znajomości historii literatury i realiów krajów danego obszaru językowego. Z tym zastrzeżeniem wprowadzone zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Jednocześnie rezultaty tych zmian, wprowadzonych od 2023 roku, nie są jeszcze widoczne.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość zmiany metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej w trakcie studiów oraz na ich zakończenie. Określają też zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Nie przewidziano weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, nie zapewniają skutecznej weryfikacji i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się ze względu na liczne nieprawidłowości w sposobie sformułowania efektów, zarówno kierunkowych jak i szczegółowych, omówione w opisie kryterium 1 (przede wszystkim łączenie zbyt wielu zagadnień w pojedynczym efekcie oraz nawiązywanie zarówno do zawodu tłumacza, jak i filologa języka nowożytnego).

Jak już wspomniano wyżej, liczne karty przedmiotów zawierają też zapisy stanowiące o niezrozumieniu i braku rozróżnienia pomiędzy metodami realizacji oraz metodami weryfikacji spełnienia efektów uczenia się (np. za metody realizacji efektów uznaje się kolokwium czy pracę pisemną, natomiast metodami oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się nazywa się ocenę z kolokwium zaliczeniowego czy ocenę z egzaminu).

Metody weryfikacji realizacji efektów uczenia się są zasadniczo różnorodne (zadania domowe, portfolio tłumaczeń, edycja tekstu, próbki tłumaczeń pisemnych, obserwacja, analiza przypadku), choć w większości przypadków ich opis jest wyłącznie hasłowy, np. dyskusja, wypowiedź ustna, prezentacja, kolokwium czy egzamin. Karty przedmiotów w przypadku niektórych zajęć informują, że w celu weryfikowania efektów uczenia się ze wszystkich trzech kategorii stosuje się ocenę zaangażowania studentów w dyskusję, przy czym w żadnej z kart przedmiotów nie wskazano, w jaki ta ocena podlega zobiektywizowaniu.

Dobór metod weryfikacji nie jest w pełni prawidłowy. Metody w większości przypadków adekwatne do sprawdzanych efektów, jednak w przypadku kilku zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się dobrano w taki sposób, że nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów, ponieważ wiedza, umiejętności i kompetencje weryfikowane są za pomocą tych samych metod, co sprawia, że wskazane metody weryfikacji efektów uczenia się są nie adekwatne do ich specyfiki. Na przykład w ramach zajęć Technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji wszystkie efekty realizowane są poprzez „ćwiczenia praktyczne”, a sprawdzane przez „kolokwium”. Są to m.in. efekty, wg których student „samodzielnie organizuje pracę nad projektem/zadaniem, zarządza czasem i rozwija umiejętności praktyczne, związane z wybranym obszarem filologii, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT); analizuje oraz konstruuje i prowadzi proste badania w odniesieniu do wybranego obszaru nauk filologicznych” (K_U04), „planuje i przeprowadza samodzielnie proste badania, opracowuje i prezentuje wnioski (z wykorzystaniem ICT) oraz wskazuje kierunki dalszych badań” (K_U05) oraz „ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, przestrzega zasad etyki zawodowej, używa języka specjalistycznego i porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych, w języku ojczystym i obcym” (K_K03), a zatem metoda ich weryfikacji została wybrana nieprawidłowo. Ponieważ zajęcia te zaliczono do kształtujących umiejętności praktyczne, taki dobór metod nie umożliwia w pełni sprawdzenia opanowania umiejętności

praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Podobnie w przypadku zajęć Język branżowy osiągnięcie efektu K_U07, wg którego student „rozpoznaje język specjalistyczny w komunikacji interpersonalnej w wybranym środowisku branżowym; inicjuje rozmowę i kontynuuje jej przebieg w sposób precyzyjny, logiczny, przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych; wykorzystuje umiejętność posługiwania się językiem branżowym w trakcie formułowania problemów praktycznych w wypowiedziach słownych i pisemnych ze specjalistami różnych dziedzin nauk oraz amatorami”, sprawdzane jest przez „studiowanie literatury przedmiotu”, a pozostałe metody sprawdzania efektów w ramach tych zajęć to enigmatyczne „umiejętności praktyczne” oraz „aktywność”.

W szczególności dobór metod weryfikacji efektów w ramach zajęć powiązanych z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii potwierdza zawężone rozumienie tych dyscyplin, ograniczony charakter treści tych zajęć, oraz brak realnych powiązań z praktycznym zastosowaniem wiedzy.

Na przykład efekt dla zajęć Literatura angielska i amerykańska, wg którego student „posiada zaawansowaną, uporządkowaną, wiedzę z zakresu historii piśmiennictwa Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, z uwzględnieniem elementów historii języka i kultury tych krajów; wykorzystuje tę wiedzę w praktyce podczas wydarzeń kulturalnych związanych z działalnością zawodową filologa języka nowożytnego lub tłumacza” sprawdzany jest poprzez projekt polegający na „przygotowaniu przez studenta materiału na temat wybranego zagadnienia z historii literatury angielskiej i amerykańskiej i zaprezentowaniu go na forum grupy, a następnie dyskusji na temat omawianego zagadnienia”, a więc bez odniesienia do jakiegokolwiek wydarzenia kulturalnego powiązanego z działalnością zawodową. Podobnie osiągnięcie efektu uczenia się, według którego student „posiada zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę terminologiczną i metodologiczną z zakresu historii piśmiennictwa niemieckiego obszaru językowego z uwzględnieniem elementów historii języka i kultury tych krajów, wykorzystuje tę wiedzę podczas działalności zawodowej filologa języka nowożytnego lub tłumacza” realizowane jest przez pracę z materiałem źródłowym (analizę i interpretację utworów), dyskusję podczas omawiania utworów literackich, prezentację na wybrany temat i wykład konwersatoryjny, a sprawdzane - przez ocenę testu i ocenę udziału w zajęciach. Nie ma tu więc żadnej wzmianki o wykorzystaniu wiedzy w działalności zawodowej filologa języka nowożytnego ani tłumacza.

Dodatkowo przegląd prac etapowych oraz hospitacje zajęć dydaktycznych wskazują, że stosowane w praktyce metody weryfikacji nie zawsze odpowiadają tym deklarowanym w sylabusach, i nie są odpowiednio dobrane do efektów, które mają weryfikować. Na przykład egzamin pisemny na zajęciach Realizacja angielskiego obszaru językowego ogranicza się do ciekawostek faktograficznych, nie weryfikując w żaden sposób efektu K_W03 (student „dogłębnie opisuje i szczegółowo interpretuje wiedzę z zakresu nauk o kulturze i religii w krajach angielskiego obszaru językowego, która jest wykorzystywana w zadaniach zawodowych filologa języka nowożytnego lub tłumacza”), a tym bardziej efektów z zakresu umiejętności.

Powyższe problemy wskazują, że Uczelnia nie realizowała zalecenia przewidującego określenie metod weryfikacji efektów uczenia się w sposób umożliwiający ocenę osiągnięcia opisanych w tych efektach kompetencji.

Założone metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego

stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, w tym języka specjalistycznego. Zajęcia z bloku praktycznej nauki języka kończą się egzaminem na poziomie B2+ ESOKJ po piątym semestrze. W tym zakresie Uczelnia wypełniła zalecenie polegające na zapewnieniu porównywalności ocen w zakresie kształcenia językowego niezależnie od ścieżki kształcenia.

Prace etapowe poddane przeglądowi nie dowodzą osiągnięcia efektów uczenia się ze względu na nieadekwatny do weryfikowanych efektów dobór ich formy albo konkretnej tematyki. Na przykład prace wykonane w ramach zajęć Praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie mają odpowiednią formę (praca pisemna: opis, opowiadane, esej), jednak ich tematyka (np. autobiografia, stresujące wydarzenie, muzea powinny być darmowe, edukacja zabija kreatywność) nie pozwala zweryfikować założonych efektów: K_U06 (student „formułuje przejrzyste wypowiedzi pisemne przy wykorzystaniu odpowiedniej teorii, spójnie argumentuje omawiane fakty, umiejętnie stosuje zasady poprawnego tworzenia wypowiedzi pisemnych w języku angielskim w warunkach związanych z wybranym zawodem”), ponieważ nie nawiązują do żadnej teorii ani nie mają nic wspólnego z działalnością zawodową; K_U07, ponieważ nie są skierowane do ekspertów ani nie powstają w środowisku ekspertów; K_U14, ponieważ nie wiążą się „z językiem specjalistycznym” ani „właściwym dla językoznawstwa”.

Tematyka i metodyka prac dyplomowych powstałych do tej pory (przed wejściem w życie nowych zasad dotyczących aplikacyjności prac i ich powiązania z praktykami zawodowymi) także nie pozwala stwierdzić, czy absolwenci osiągnęli zakładane efekty uczenia się w zakresie przygotowania zawodowego, ponieważ nie mają one charakteru praktycznego, a w niektórych przypadkach nie mieszczą się w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, ponieważ nie stosują metodologii żadnej z tych dyscyplin, zamiast tego mając np. charakter opracowania marketingowego na temat sprzedaży okien. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym są powiązane z dyscyplinami, z tym zastrzeżeniem, że ponownie literaturoznawstwo reprezentowane jest przede wszystkim przez pytania odnoszące się do historii literatury (np. „Angielska literatura średniowieczna”), nauki o kulturze i religii nie są reprezentowane w ogóle, a treści zawodowe mieszczą się w działach „przekład” oraz odpowiednio „Business English” / „Wirtschaftsdeutsch” (bez nawiązania do innych ról zawodowych filologa).

Przedstawiony przez Uczelnię obowiązujący od cyklu 2023 formularz recenzji odpowiada na problem braku aplikacyjności prac, ponieważ łączy ocenę pracy bezpośrednio z potwierdzeniem jej praktyczności przez zakładowego opiekuna praktyk, który pełniłby funkcję promotora pomocniczego, oraz z efektami uczenia się, a Instytutowa Rada Promotorów ma w założeniu dodatkowo oceniać wybrane 10% prac m.in. pod kątem aplikacyjności. W tym zakresie Uczelnia zrealizowała zalecenie zakładające zapewnienie, by wszystkie prace dyplomowe przygotowywane były w zakresie dyscyplin stanowiących teoretyczne podstawy kierunku w sposób uwzględniający praktyczny profil studiów.

Uczelnia nie przedstawiła przypadków, w których studenci w ostatnich latach byliby autorami lub współautorami publikacji fachowych albo posiadali inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Określenie specyficznych dla kierunku wymagań wobec prac dyplomowych obejmujących w szczególności formę i zakres egzaminu dyplomowego, dyscyplinę lub dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa i merytoryczne kryteria jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów.	Od roku 2023 uczelnia zmodyfikowała zasady i procedury procesu dyplomowania (zajęcia „seminarium dyplomowe” zastąpiono zajęciami „projekt dyplomowy”) oraz wprowadziła reguły aplikacyjności projektu poprzez powiązanie projektu dyplomowego z tematyką i zagadnieniami realizowanymi w ramach praktyk, współpracę z zewnętrznymi podmiotami współpracującymi z Instytutem Neofilologii itp.). Wprowadzono formularz oceny projektów dyplomowych w zakresie zgodności treści z tematem pracy, precyzyjności sformułowania problemu badawczego, logiki wyводу, kompozycji i poprawności językowej, opanowania warsztatu naukowego i znajomości literatury przedmiotu. Powołano Radę Promotorów, której zadaniem jest weryfikacja i zatwierdzenie tematów projektów dyplomowych z uwzględnieniem ich praktycznego wykorzystania.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zapewnienie porównywalności ocen w zakresie kształcenia językowego niezależnie od ścieżki kształcenia.	Wprowadzono egzamin weryfikujący osiągnięcie przez wszystkich studentów kierunku filologia wymaganych kompetencji językowych na poziomie B2+ ESOKJ po piątym semestrze studiów.	Zalecenie zrealizowane
3.	Określenie metod weryfikacji efektów uczenia się w sposób umożliwiający ocenę osiągnięcia opisanych	Metody weryfikacji nadal częstokroć nie odpowiadają efektom za względu na brzmienie efektów, ale też dobór	Zalecenie niezrealizowane

	w tych efektach kompetencji.	niespecyficznych oraz nieprawidłowych metod weryfikacji.	
--	------------------------------	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne nie są w pełni przejrzyste ani selektywne, ponieważ informacja, że specjalność angielska zaczyna zajęcia na poziomie B1 pojawia się tylko na stronie internetowej, ale nie w oficjalnych warunkach kwalifikacji. Tym samym wymagania są też de facto zróżnicowane w zależności od wybranego języka. Nie zapewniają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, ze względu na niespójność z wymaganiami wstępnymi pojawiającymi się już w pierwszym semestrze zajęć (przede wszystkim lektoratów) oraz treściami i językiem wykładowym niektórych zajęć. Nie uwzględniają też, że szczegółowe efekty uczenia się wymagają biegłej znajomości języka polskiego. Uwzględniają informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, a warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania do roku 2023 nie były trafne ani specyficzne i nie zapewniały potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, ponieważ nie zapewniały praktycznego charakteru prac. Dopiero zasady przyjęte od roku 2023 zakładają efektywne powiązanie prac dyplomowych z praktykami zawodowymi oraz zapewnienie ich aplikacyjnego charakteru poprzez włączenie do procesu dyplomowania promotora pomocniczego z ramienia zakładu lub instytucji praktykodawcy.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie, oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się ze względu na wadliwość sformułowania efektów, dobór niespecyficznych i nieefektywnych metod weryfikacji, nieadekwatnych do treści efektów uczenia się. W niektórych przypadkach nie umożliwiają sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, głównie ze względu na skupienie na odtwarzaniu wiedzy, a w niektórych przypadkach ze względu na stosowanie innych metod weryfikacji niż założone w sylabusach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2+.

Prace etapowe i egzaminacyjne oraz ich wyniki, projekty, prace dyplomowe i dzienniki praktyk nie dowodzą osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, ponieważ rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań nie we wszystkich przypadkach obejmują zastosowania wiedzy z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Uczelnia nie wykazała, aby studenci byli w ostatnich latach autorami publikacji fachowych albo posiadali inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń dotyczących określenia metod weryfikacji efektów uczenia się w sposób umożliwiający ocenę osiągnięcia opisanych w tych efektach kompetencji, a także a także dodatkowo zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących niezapewnienia doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, ze względu na niespójność z wymaganiami wstępnymi pojawiającymi się już w pierwszym semestrze zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Nie dotyczy

Zalecenia

Nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku filologia deklarują przynależność do różnych dyscyplin naukowych. Deklaracje obejmują językoznawstwo oraz literaturoznawstwo, ale także historię oraz nauki fizyczne. 5 osób nie wskazało w charakterystykach żadnej dyscypliny naukowej. Deklarowany dorobek naukowy mieści się we wskazanych dyscyplinach, jednakże nie w każdym wypadku jest aktualny. I tak publikacje jednego z pracowników obejmują lata do roku 2010 (nie udokumentowano również doświadczenia zawodowego w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku). Podobnie w przypadku innego z pracowników, który nie wykazał ani publikacji naukowych ani doświadczenia zawodowego w obszarach działalności zawodowej właściwych dla ocenianego kierunku. Taki stan rzeczy prowadzi do sytuacji, w której nie jest możliwa prawidłowa realizacja zajęć przez te osoby, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Pozostali nauczyciele akademicki wykazali doświadczenie praktyczne jako tłumacze lub/ oraz jako nauczyciele, posiadają tym samym doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku (ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat), umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 28 nauczycieli akademickich, w tym 2 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, 17 doktorów oraz 9 magistrów. Wszyscy nauczyciele akademicki zatrudnieni są na umowę o pracę. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zaplanowanych zajęć dydaktycznych. Wątpliwości budzi natomiast stosunkowo niewielka liczba pracowników reprezentujących dyscyplinę wiodącą na poszczególnych ścieżkach językowych, czyli językoznawstwo.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele odbyli także serię szkoleń z zakresu przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Niedobór pracowników reprezentujących dyscyplinę naukową językoznawstwo powoduje nieprawidłowości w obsadzie zajęć, ponieważ nauczyciele deklarujące przypisanie do dyscypliny naukowej literaturoznawstwo prowadzą zajęcia zawierające treści jednoznacznie językoznawcze (*gramatyka opisowa języka, akwizycja języka*). Sytuacja taka ma miejsce na ścieżce: język niemiecki oraz język czeski.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich nie budzi zastrzeżeń i pozwala na właściwe przygotowanie się do zajęć oraz właściwą weryfikację efektów uczenia się.

Realizacja zajęć jest kontrolowana na bieżąco przez przełożonych, a także w formie hospitacji zajęć. Zostały opracowane i wdrożone procedury zgłaszania konieczności odpracowania zajęć. Nauczyciele po zakończonym roku akademickich składają indywidualne sprawozdanie z realizacji obowiązków dydaktycznych, a także dyrekcja instytutu składa sprawozdanie zbiorcze z podaniem przyczyn ewentualnych odstępstw od zaplanowanej liczby godzin.

Zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela są prowadzone przez nauczycieli z odpowiednimi kompetencjami i kwalifikacjami.

Dobór nauczycieli akademickich jest transparentny i przebiega na zasadzie otwartych konkursów.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych są na bieżąco zaspokajane. Uczelnia finansuje relewantne dla programu studiów i umożliwia pracownikom udział w szkoleniach, warsztatach, a także studiach podyplomowych.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem, zarówno przez studentów w ramach ankiet, jak i przez przełożonych w formie hospitacji zajęć. Uczelnia prowadzi okresowe oceny nauczycieli akademickich w zakresie działalności naukowej, zawodowej oraz dydaktycznej oraz analizuje wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry.

Realizowana polityka kadrowa nie w pełni umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, ponieważ dla wybranych ścieżek wskazywana jest niewielka liczba wykładowców reprezentujących dyscyplinę językoznawstwo, co nie pozwala na w pełni prawidłową realizację zajęć. Opracowany system nagród obejmuje nagrody Rektora dla nauczycieli, którzy wyróżniają się w pracy badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Uczelnia opracowała i wdrożyła procedurę przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji molestowaniu seksualnemu oraz ograniczania ryzyka związanego z konfliktami. Obejmuje ona w szczególności zasady reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy, a także określają możliwe formy pomocy ofiarom działań niepożądanych. Wizytacja wykazała, że w szczególności wśród kadry dydaktycznej jest niska świadomość istnienia procedury oraz zasad jej stosowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich nie zawsze zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się ze względu na zbyt małą liczebność kadry o kompetencjach językoznawczych w stosunku do potrzeb kierunku.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku nie w każdym przypadku jest równomierne i umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Polityka kadrowa nie zapewniła jednak jak dotąd doboru nauczycieli akademickich, który umożliwiłby prawidłową realizację wszystkich zajęć. W ramach prowadzonej polityki kadrowej określono zasady rozwiązywania konfliktów, a także

reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy, a także określono formy pomocy ofiarom, jednakże nie są one powszechnie znane nauczycielom akademickim.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika ze zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących:

- 1) niedoboru kadry o kompetencjach odzwierciedlających przyporządkowanie kierunku do dyscyplin;
- 2) nieprawidłowego przydziału zajęć z zakresu językoznawstwa pracownikom bez udokumentowanego dorobku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Opublikowanie na stronie internetowej Uczelni „Procedury przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji molestowaniu seksualnemu oraz ograniczania ryzyka związanego z konfliktami” oraz edukacja nauczycieli i studentów w zakresie jej stosowania.

Zalecenia

1. Zapewnienie kadry o kompetencjach odzwierciedlających przyporządkowanie kierunku do dyscyplin;
2. Zapewnienie przydziału zajęć nauczycielom akademickim zgodnie z kompetencjami i dorobkiem w reprezentowanej dyscyplinie naukowej;
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w kampusie głównym Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu. Powierzchnia budynków jest wystarczająca dla rozmiarów prowadzonego kształcenia. Sale i aule wykładowe wyposażone są w zależności od ich przeznaczenia w rzutniki, ekrany, tablice, nagłośnienie, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. W siedzibie Uczelni znajduje się również sala gimnastyczna oraz biblioteka z miejscami do pracy.

Pracownie specjalistyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć na kierunku obejmują przede wszystkim laboratoria komputerowe, które mają zainstalowane typowe oprogramowanie biurowe oraz ewentualnie specjalistyczne oprogramowanie na potrzeby innych kierunków prowadzonych przez

Uczelnię. Uczelnia nie posiada obecnie oprogramowania wspomagającego tłumaczenia (oprogramowanie CAT), z którym absolwenci mogliby mieć styczność w pracy zawodowej, przy czym – jak wskazywano już wcześniej – w literaturze uzupełniającej do wybranych zajęć pojawiają się odnośniki do wersji demonstracyjnych lub kursów wideo obsługi pakietów oprogramowania CAT. Uczelnia nie posiada także specjalistycznego oprogramowania do tworzenia i technicznego sprawdzania parametrów napisów filmowych, mimo iż oferuje zajęcia w tym zakresie. Inną kwestią jest fakt, że użytkowane na zajęciach wersje oprogramowania biurowego są wprawdzie jego najnowszymi wersjami, jednakże za taką modernizacją nie podąża aktualizacja treści sylabusów zajęć w zakresie literatury podstawowej lub uzupełniającej. Taki stan rzeczy nie pozwala na odbywanie zajęć w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, a w szczególności w warunkach właściwych dla działalności zawodowej tłumacza.

Kierunek dysponuje dedykowaną pracownią tłumaczeń symultanicznych wyposażoną w dwumiejscową kabinę do tłumaczeń symultanicznych oraz indywidualne stanowiska konferencyjne dla studentów uczestniczących w zajęciach.

Liczba, wielkość oraz układ pomieszczeń, a także ich wyposażenie techniczne, są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie wskazanych czynności przez studentów. W pomieszczeniach wykładowych wszyscy studenci mają zapewnione miejsce siedzące oraz miejsce do sporządzania notatek z zajęć.

Biblioteka zlokalizowana jest w budynku głównym Uczelni. Biblioteka otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8-17, a w trakcie roku akademickiego także w soboty w godzinach 9-13, co umożliwia wszystkim studentom korzystanie z jej zasobów. Dostęp do publikacji znajdujących się w zasobach biblioteki możliwy jest wyłącznie po zamówieniu ich z katalogu. Poza godzinami pracy biblioteki, a w godzinach otwarcia budynku, studenci mają możliwość skorzystania z samoobsługowego „księżkomatu”, gdzie mogą wypożyczać i zwracać materiały biblioteczne z wypożyczalni. Studenci oraz pracownicy mają ponadto zapewniony dostęp do pełnotekstowych baz danych oraz zasobów bibliotecznych w ramach biblioteki wirtualnej, także w sposób zdalny za pomocą VPN Proxy. Studenci mają również możliwość korzystania z wypożyczalni międzybibliotecznej.

W pomieszczeniu czytelnicy dostępne są wybrane publikacje z sylabusów, w szczególności słowniki oraz podręczniki do nauki języków. Ponadto zapewnione są stanowiska do pracy. Do dyspozycji czytelników są także stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz zasobów bibliotecznych (w ramach Ośrodka Informacji Naukowej). Pomieszczenia czytelnicy zapewniają dostęp do światła dziennego jak i sztucznego w przypadku pogorszenia warunków oświetleniowych, biurka/stoły do pracy w czytelnicy są także wyposażone w dodatkowe oświetlenie indywidualne.

Na pierwszym piętrze budynku głównego wydzielona została przestrzeń wypoczynkowa i do pracy dla studentów, istnieje również możliwość zakupu napojów oraz przekąsek. Na potrzeby prowadzenia dyżurów oraz konsultacji dla studentów pracownicy mogą korzystać z wyznaczonych pomieszczeń.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej zgodnie z przepisami BHP.

Studenci mają we wszystkich budynkach Uczelni dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej, a także w razie potrzeby do pomieszczeń dydaktycznych pod opieką wykładowcy, również poza godzinami zajęć.

Budynki i pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia, w przeważającej części dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządu ruchu. Jedynie w części pomieszczeń konieczne jest pokonanie niewielkiego progu wejściowego w drzwiach. Organizacja sal pozwala na swobodne poruszanie się osób z niepełnosprawnością ruchu, przy czym nie wyznaczono miejsc do pracy dla takich osób. W okolicy budynku głównego znajdują się ogólnodostępne miejsca parkingowe, w tym przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością. Do wszystkich poziomów, w których znajdują się pomieszczenia dydaktyczne, zapewniony jest dostęp bez konieczności pokonywania dodatkowych barier architektonicznych, za pomocą dźwigu osobowego lub schodowego. Pracownicy na każdym etapie służą wsparciem osobom potrzebującym pomocy.

Wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość dopuszczone jest na wybranych zajęciach. Stosowane są wówczas oprogramowanie i narzędzia do synchronicznej komunikacji dostępne dla wszystkich członków społeczności akademickiej. Wszystkie stosowane narzędzia, jak i oprogramowanie, są dostępne i zapewniają udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnościami, a także specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podczas zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest wykorzystywane żadne specjalistyczne oprogramowanie.

Całkowite zbiory Biblioteki ANS w Raciborzu obejmują ponad 59 000 woluminów. Dla potrzeb kierunku Biblioteka zapewnia ponad 3 000 tytułów, które zasadniczo zaspokajają zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych. Są one zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, opisanego w sylabusach poszczególnych zajęć. Pozwalają tym samym na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się dla tych zajęć oraz ich prawidłową realizację, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, nie wyczerpują jednak spisu literatury podstawowej zawartej w sylabusach.

Biblioteka przykładowo nie zapewnia pełnej literatury podstawowej, wskazanej w sylabusach zajęć dla poszczególnych ścieżek językowych.

Język angielski:

- *praktyczna nauka języka angielskiego – mówienie* (MacAndrew R. & Martinez R., Taboos and Issues, Thomson, Boston 1998.)
- *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie* (Cambridge English Language Assessment. Cambridge English First 1 for Revised Exam from 2015 Student's Book with Answers, Cambridge University Press 2015.; Cambridge English Language Assessment. Cambridge English First 2 for Revised Exam from 2015 Student's Book with Answers, Cambridge University Press 2016.)
- *realioznawstwo angielskiego obszaru językowego* (Diniejko A., English Speaking Countries, EDE 1994.; Turner G., British Cultural Studies – An Introduction, Routledge 1996.)
- *kultura wypowiedzi w języku angielskim* (Metcalf J.E., C. Astle, Correct English, Elliot Right Way Books, n.p. 1995.)
- *technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji* (Hermanowska G., Hermanowski W., Technologia informacyjna, Operon.)

Język niemiecki:

- *praktyczna fonetyka języka niemieckiego* (Sieber T., Hören und Sprechen Intensivtrainer, Ernst Klett, München 2016.)
- *technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji* (Hermanowska G., Hermanowski W., Technologia informacyjna, Operon.)

Język czeski:

- *literatura czeska* (Magnuszewski J., Historia literatury czeskiej. Zarys, Wrocław 1973.)
- *gramatyka opisowa języka* (Havránek B., Jedlička A., Česká mluvnice, Praha 1996.; Mluvnice češtiny I. Fonetika. Fonologie. Morfonologie a morfemika. Tvoření slov., Československá akademie věd., Praha 1986.; Mluvnice češtiny II. Tvarosloví, Československá akademie věd., Praha 1986.; Mluvnice češtiny III. Skladba., Československá akademie věd., Praha 1986.)
- *praktyczna leksyka języka specjalistycznego* (ČECHOVÁ, M., Stylistika současné češtiny. Praha 1997. ISBN 80-85866-21-8.)
- *kultura wypowiedzi w języku czeskim* (Remediosová, H., Čechová, E. (2007), Chcete ještě lépe mluvit česky?, Liberec.)
- *technologia informacyjna i podstawy (e)komunikacji* (Hermanowska G., Hermanowski W., Technologia informacyjna, Operon.)

Studenci oraz nauczyciele mają możliwość korzystania z zasobów zarówno w formie tradycyjnej jak i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Biblioteka udostępnia za pomocą Ośrodka Informacji Naukowej dostęp do zasobów elektronicznych baz pełnotekstowych (np. Elsevier, Springer Link czy EBSCO), baz bibliograficznych/narzędzi bibliometrycznych (np. Scopus, Web of Science) czy też książek elektronicznych w systemie IBUK Libra.

Biblioteka Akademicka jest dostępna dla osób z niepełnosprawnościami. Wypożyczalnia znajduje się na jednym poziomie bez barier architektonicznych. Materiały elektroniczne spełniają wymagane standardy i są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Katalog online, bazy pełnotekstowe spełniają standard WCAG 2.0. Biblioteka wyposażona jest także w urządzenia umożliwiające korzystanie z zasobów tradycyjnych przez osoby z niepełnosprawnością. Na wyposażeniu biblioteki znajdują się m.in. powiększalniki oraz urządzenia odczytujące tekst drukowany. Całość zbiorów jest skomputeryzowana, co stanowi znaczne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia zapewnia w miarę potrzeb materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Są one dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością dzięki funkcjonalnościom stosowanych rozwiązań informatycznych.

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia – szkół w zakresie praktyk zawodowych na wygaszanej specjalności nauczycielskiej są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Procedury Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) obowiązujące w Uczelni obejmują ocenę warunków studiowania, w tym w szczególności infrastruktury związanej z procesem kształcenia (sale

wykładowe i ćwiczeniowe, laboratoria, wyposażenie w środki audiowizualne, dostęp do komputerów, programowanie dydaktyczne, wyposażenie biblioteki, dostęp do elektronicznych materiałów dydaktycznych). Procedury zawarte w Księdze Jakości Kształcenia przewidują, że zapotrzebowanie w zakresie infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych oraz ewentualne usterki zgłaszane i usuwane są na bieżąco. Każda sala dydaktyczna posiada ponadto opiekuna, który zobowiązany jest do okresowej kontroli stanu i wyposażenia sali oraz do zgłaszania potrzeb lub nieprawidłowości w tym zakresie.

Do celów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia korzysta z jednolitych zasobów, które są na bieżąco aktualizowane i modernizowane przez producentów oprogramowania. Infrastruktura jest w miarę potrzeb na bieżąco unowocześniana i aktualizowana.

Także studenci mogą ocenić stan infrastruktury w kierowanych do nich badaniach ankietowych dotyczących warunków studiowania, przy czym dotyczą one w szczególności jakości prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich, a w mniejszym stopniu infrastruktury Uczelni, w tym tej służącej kształceniu. Uwagi w zakresie infrastruktury mogą być zgłaszane w punkcie ankiety *Uwagi ogólne*, którego opis nie wskazuje jednoznacznie na ocenę w zakresie infrastruktury.

Wnioski wpływające od studentów oraz nauczycieli akademickich są w miarę możliwości realizowane na bieżąco. Pozwala to stwierdzić, że przyjęte procedury oraz rozwiązania stosowane w monitoringu są zasadniczo prawidłowe i wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że nieskuteczne są procedury analizy zgodności bazy bibliotecznej z wymogami w zakresie literatury określonej w sylabusach poszczególnych zajęć, na co wskazują uchybienia w zakresie dostępności pozycji wskazanych w listach literatury podstawowej wybranych zajęć.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni jest w większości właściwa i wystarczająca. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym

przeeglądom, w których w ograniczonym stopniu uczestniczą studenci, jednakże wyniki tych przeeglądów nie są skutecznie analizowane i wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących zgodności zasobów bibliotecznych z wymogami programu studiów oraz braku oprogramowania umożliwiającego pełną realizację treści zakładanych w sylabusach i prowadzenie zajęć w sposób umożliwiający studentom wykonywanie czynności praktycznych, a w szczególności w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Uwzględnienie w sposób precyzyjny i jednoznaczny oceny infrastruktury przez studentów w ramach cyklicznych badań ankietowych.

Zalecenia

1. Zapewnienie dostępu w bibliotece do wszystkich pozycji wskazanych w sylabusach w zakresie literatury podstawowej.
2. Wyposażenie pracowni komputerowej w stosowne oprogramowanie (w szczególności CAT oraz do wykonywania napisów filmowych), aby możliwe było prowadzenie zajęć praktycznych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych oraz wykonywanie przez studentów czynności praktycznych zgodnie z założeniami sylabusów.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek posiada grono interesariuszy współpracujących z Uczelnią w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Znajdują się w nim przedstawiciele oświaty i edukacji językowej – szkoły podstawowe oraz szkoły językowe, adekwatne dla ścieżki kształcenia obecnie wygaszanej, kształtującej kompetencje do nauczania języka angielskiego lub niemieckiego jako języka obcego. Liczniejsze grono stanowią przedstawiciele bardzo zróżnicowanych branż i zakresów działalności zawodowej, dla których kompetencje tłumaczeniowe, w szczególności w zakresie tłumaczeń specjalistycznych – pisemnych i ustnych, edytorskie oraz zaawansowane kompetencje komunikacyjne w zakresie języków obcych, stanowią niezbędne wsparcie w prowadzeniu codziennych działań operacyjnych, w szczególności

służące prowadzeniu tłumaczeń dokumentów, prowadzenia wielopłaszczyznowej komunikacji i współpracy z podmiotami zagranicznymi, działań informacyjno-promocyjnych w językach obcych i in. Kluczowi interesariusze to zarówno przedstawiciele branży tłumaczeniowej – tłumacze publiczni i tłumacze przysięgli, jak i przedstawiciele branż związanych z energetyką, usługami finansowymi i realizacji projektów, reprezentanci instytucji kultury, służb mundurowych, przemysłu i in. Zatrudniają lub planują zatrudniać absolwentów przygotowanych do roli zawodowej tłumacza, która jest uwypuklona w koncepcji kształcenia kierunku zarówno w ramach ścieżki translatorycznej, jak i komunikacji w biznesie. Należy jednak zauważyć, że Uczelnia nieprawidłowo traktuje jako interesariuszy zewnętrznych osoby aktywne zawodowo poza Uczelnią, a jednocześnie zatrudnione w Uczelni jako w podstawowym miejscu pracy. W efekcie, pośród kluczowych interesariuszy zewnętrznych znajdują się osoby zatrudnione w podstawowym miejscu pracy w Uczelni. Sytuacja taka może skutkować nie tylko konfliktem interesów w sytuacji pełnienia równocześnie dwóch odmiennych ról w odniesieniu do kierunku, ale również brakiem obiektywnego spojrzenia na problemy Uczelni i kierunku z perspektywy innej niż uczelniana. W konsekwencji, potencjał tak skonstruowanego grona interesariuszy zewnętrznych jest niski w kontekście możliwości rozwoju programu studiów i koncepcji kształcenia.

Podczas wizytacji potwierdzono, iż koncepcja kształcenia konsultowana jest z kluczowymi interesariuszami – Uczelnia zaplanowała zmiany dotyczące kierunku, w tym rozdzielenie specjalności językowych, jak i większe skoncentrowanie się na kompetencjach tłumaczeniowych absolwenta, co jest zgodne z deklaracjami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego i potrzebami rynku pracy. Głos otoczenia zewnętrznego współpracującego z Uczelnią widoczny jest także w programie studiów. Najlepszym przykładem są tu zmiany dotyczące praktyk zawodowych realizowanych na styku Uczelnia-otoczenie systematycznie i w wysokim wymiarze z uwagi na praktyczny profil studiów. Kolejny przykład to zajęcia, które zostały wprowadzone do programu, w tym autoprezentacja i wystąpienia publiczne, marketing treści, tłumaczenie ustne z elementami tłumaczenia symultanicznego, których potrzebę zasygnalizowali pracodawcy w badaniu ankietowym przeprowadzonym w ich gronie przez Uczelnię. Wobec powyższego można uznać, iż rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku, a oddziaływanie interesariuszy na koncepcję kształcenia i doskonalenie programu jest rzeczywiste i systematyczne.

W Jednostce prowadzącej kierunek funkcjonuje Rada Interesariuszy, której zadaniem jest opiniowanie programów oraz doradztwo w zakresie ich rozwoju. W Radzie miejsce swoje mają kluczowi interesariusze ocenianego kierunku, których jest dziewięć. Grono interesariuszy, zgodnie z nachyleniem koncepcji kształcenia w kierunku usług tłumaczeniowych, obejmuje zarówno podmioty zajmujące się usługami tłumaczeniowymi dla osób fizycznych oraz instytucji i organizacji, jak również podmioty posiadające stanowiska czy komórki organizacyjne wymagające specjalistycznych kompetencji tłumaczeniowych oraz komunikacyjnych w języku obcym. Interesariusze współpracują z Uczelnią w odniesieniu do tworzenia koncepcji kształcenia i rozwoju programu w formie zarówno indywidualnych, jak i grupowych spotkań organizowanych systematycznie przez Uczelnię, co potwierdzono podczas wizytacji. Współpraca jest więc usystematyzowana i umożliwia wspólne ustalanie kierunku działań rozwojowych kierunku.

W formach współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeważają praktyki zawodowe, co jest związane z praktycznym profilem kierunku, a także widoczne jest opiniowanie i rozwój koncepcji kształcenia oraz programu studiów. Odnotowano również inne formy aktywności na linii Uczelnia – jej otoczenie społeczno-gospodarcze, w tym: zajęcia finansowane z funduszy UE z praktykami-tłumaczami czy też ze specjalistami reprezentującymi mass media, udział w praktykach w branży leksykograficznej w zakresie opracowywania innowacyjnych słowników i in. Uczelnia od dwóch lat prowadzi współpracę z interesariuszami dotyczącą prowadzenia aplikacyjnych seminariów dyplomowych i egzaminów dyplomowych wraz z pracodawcami. Dla studentów kierunku organizowane są spotkania z ekspertami różnych gałęzi gospodarczych z zakresu specyfiki ich działalności oraz przedsiębiorczości ogólnie. Dla przykładu, w roku 2022 studenci mieli okazję zapoznać ze specyfiką pracy anglisty/ germanisty w jednej z współpracujących firm. Dodatkowo, studenci uczestniczą w rozmaitych warsztatach i szkoleniach organizowanych przez pracodawców. Zróżnicowanie form współpracy z interesariuszami w ramach kierunku jest wystarczające.

Uczelnia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy, w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów również z wykorzystaniem w tym celu efektywnych metod i narzędzi komunikacji na odległość, co sprzyja budowaniu relacji z otoczeniem oraz umożliwia sprawną komunikację w razie braku możliwości obecności interesariusza na miejscu.

Uczelnia prowadzi przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach funkcjonującego na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia. Zakres tej oceny jest jednak ograniczony – nie obejmuje pełnego spektrum kluczowych wskaźników jakościowych dotyczących współpracy z otoczeniem. Uczelnia niewystarczająco uwzględnia w tej ocenie elementy takie jak: poprawność doboru instytucji współpracujących, skuteczność form współpracy, wpływ rezultatów współpracy na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Nie jest jasne również, na ile wyniki tych przeglądów wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Szeroko uwzględnia odniesienie do losów absolwentów, bowiem koncentruje się na badaniu preferencji pracodawców dotyczących kompetencji absolwenta kierunku, co jest założeniem właściwym, ale niewystarczającym. Ponadto, udział studentów w ocenie jakościowej tej współpracy jest zapewniony wyłącznie w zakresie oceny miejsc praktyk, co również jest postępowaniem właściwym, ale niewystarczającym, gdyż studenci nie mają wpływu na dobór interesariuszy uczestniczących w kształtowaniu koncepcji kształcenia i doskonaleniu programu studiów i w jakościowej ocenie tego doboru pod kątem stosowania wskaźników wyżej wspomnianych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
-----	---	---------------------------	---

1.	Zapewnienie doboru współpracujących w ramach kierunku przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego odpowiadającego zakresowi celowego przygotowania zawodowego prowadzonego na kierunku.	Uczelnia poszerzyła grono interesariuszy o przedstawicieli oświaty (szkoły podstawowe). W ten sposób obecny skład grona kluczowych interesariuszy jest adekwatny dla sylwetki absolwenta kierunku (z uwzględnieniem wygaszanej ścieżki nauczycielskiej).	<i>zalecenie zrealizowane</i>
2.	Dokonywanie diagnostycznie skutecznych okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kontekście potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia, które umożliwiają wprowadzenie działań naprawczych.	Uczelnia poszerzyła zakres badań prowadzonych wśród pracodawców, wprowadziła również arkusz oceny miejsca praktyk przez studentów. Zalecenie uznaje się za wystarczająco spełnione, ale przeglądy powinny być dalej doskonalone, co jest przedmiotem rekomendacji zespołu oceniającego.	<i>zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się weryfikację stosowanej przez Uczelnię definicji interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w taki sposób, aby osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy nie pełniły wobec kierunku roli interesariusza zewnętrznego.
2. Rekomenduje się poszerzenie zakresu przeglądów w taki sposób, aby umożliwiała ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej

rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, a także na osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

3. Rekomenduje się również włączanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w poszerzonym zakresie, a następnie wykorzystywanie wyników tak prowadzonych przeglądów do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Zalecenia

Nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku filologia nie odgrywa istotnej roli w koncepcji i celach kształcenia. Najistotniejszymi oznakami umiędzynarodowienia jest kształcenie w zakresie języków obcych oraz fakt prowadzenia zajęć przez rodzimych użytkowników języka (3 osoby – język czeski, 1 osoba – język angielski). Umiędzynarodowienie realizowane jest przede wszystkim w postaci wyjazdów kadry dydaktycznej (najczęściej w ramach programu Erasmus+), a także przyjazdów zagranicznej kadry dydaktycznej. W porównaniu ze ścieżką angielskojęzyczną i niemieckojęzyczną pozytywnie wyróżnia się ścieżka czeskojęzyczna, gdzie intensywnie realizowane są krótkie wyjazdy studyjne studentów tej ścieżki w celu udziału w kursach językowych lub warsztatach. Studenci ścieżki niemieckojęzycznej mieli możliwość odbycia kilku wycieczek krajoznawczych do Niemiec, ale mogą także uczestniczyć w seminariach studenckich w Haus Schlesien w Königswinter (Niemcy). Wskazane działania nie w każdym wypadku odbywają się cyklicznie i nie zawsze mają charakter systemowy. Od roku 2024 Uczelnia będzie oferowała studentom możliwość udziału studentów w Blended Intensive Programmes (BIP). Planowana jest dalsza intensyfikacja działań w zakresie udziału studentów w szkoleniach i warsztatach na terenie Republiki Czeskiej oraz przewidziano udział studentów w działaniach w zakresie polsko-czeskiego projektu transgranicznego. Większość wskazywanych działań ma charakter deklaracyjny i dotyczy w głównej mierze studentów ścieżki czeskojęzycznej.

Uczelnia stwarza możliwość rozwoju międzynarodowej aktywności wykładowców i studentów m.in. przez też podpisane w ramach programu Erasmus+ umowy partnerskie, a także oferując każdorazowo naukę dodatkowego języka obcego – innego niż język wiodący. Studenci mają możliwość wyjazdu na część studiów do uczelni w innym kraju bądź realizacji praktyki w zagranicznych firmach i instytucjach. Pracownicy mają możliwości wyjazdu w celach szkoleniowych lub poprowadzenia zajęć dydaktycznych. Oferta w zakresie wyjazdów i przyjazdów jest przez studentów wykorzystywana raczej na niewielkim poziomie. W ostatnich dwóch latach akademickich z możliwości podjęcia studiów semestralnych skorzystało jedynie dwóch studentów, a jedna osoba skorzystała z możliwości odbycia praktyki. Promocja wymiany międzynarodowej obejmuje przede wszystkim program Erasmus+ i ma charakter formalny. W Uczelni działa pełnomocnik rektora ds. współpracy międzynarodowej oraz koordynator ds. programu Erasmus+. Zajmuje się on również obsługą polskich studentów i nauczycieli biorących udział w programie, jak i studentów zagranicznych przyjeżdżających do ANS w Raciborzu w ramach

realizowanych umów. Jako najistotniejsza przyczyna niskiego zainteresowania studentów wyjazdami (zwłaszcza semestralnymi) wskazywany jest fakt, że bardzo wielu studentów Uczelni pracuje zawodowo. Zauważyć należy, że Uczelnia planując odbywanie zajęć dydaktycznych na ścieżce niemieckojęzycznej i czeskojęzycznej w godzinach popołudniowo-wieczornych oraz weekendy zachęca do studiowania osoby już pracujące.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku podlega monitorowaniu wyłącznie ilościowemu, nie jest prowadzona systematyczna okresowa ewaluacja. Nie jest on również objęty działaniem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Wprowadzenie działań intensyfikujących międzynarodową mobilność studentów.	Uczelnia przygotowała ofertę programu krótkoterminowej wymiany studentów (Blended Intensive Programme) w Ramach Erasmus+. Ponadto zaplanowano realizację projektu UE w ramach Interreg polegającego na działaniach z udziałem studentów z rejonu transgranicznego (Polska - Republika Czeska), którego partnerem wiodącym jest Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu. Intensyfikacja działań skierowanych do studentów zakładana jest przede dla ścieżki czeskojęzycznej, która już dotychczas wiodła prym w działaniach zmierzających do umiędzynarodowienia kształcenia. Mimo iż kierunek zmian jest właściwy, nie wpływa on w sposób istotny na studentów pozostałych ścieżek i należy uznać, że podjęte działania nie są skuteczne, w związku z czym zalecenie nie zostało zrealizowane.	zalecenie niezrealizowane
2.	Dokonywanie diagnostycznie skutecznych okresowych przeglądów	W Instytucie Neofilologii, który odpowiada merytorycznie za oceniany kierunek studiów powołano Zespół ds.	zalecenie niezrealizowane

	umiędzynarodowienia procesu kształcenia, które umożliwiają wprowadzanie działań naprawczych.	współpracy międzynarodowej. Zespół odbył trzy spotkania. Żadne ze spotkań nie zostało poświęcone przeglądowi i ewaluacji umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Aspekt ten nie został uwzględniony również w Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, jednakże nie są one powiązane z przyjętą koncepcją kształcenia oraz celami kształcenia. Także nauczyciele akademicki są przygotowani do jego prowadzenia, a studenci do uczenia się w językach obcych. Uczelnia wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli, ale jest ona przez studentów realizowana w niewielkim stopniu. Uczelnia dostosowuje formy umiędzynarodowienia kształcenia oraz wymiany studentów do potrzeb osób studiujących oferując również programy wymiany krótkoterminowej. Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega, jednakże regularnym analizom i ocenom.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń dotyczących:

- wprowadzenia działań intensyfikujących międzynarodową mobilność studentów,
- dokonywania diagnostycznie skutecznych okresowych przeglądów umiędzynarodowienia procesu kształcenia, które umożliwiają wprowadzanie działań naprawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Nie dotyczy

Zalecenia

Nie dotyczy

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci mogą zostać członkami Akademickiego Związku Sportowego, a także bezpłatnie korzystać z akademickiej siłowni poza zajęciami. Ponadto Uczelnia oferuje im możliwość podjęcia działań charytatywnych, przez zaangażowanie się np. w pomoc polskim kombatanom na kresach albo uczestniczenie w zbiórkach karmy dla zwierząt z lokalnego schroniska lub projekcie Szlachetna Paczka.

Uczelnia dostosowuje formy wsparcia do różnych grup studentów. W jednostce funkcjonuje stanowisko Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami wprowadzone Zarządzeniem nr 331/2012 Rektora PWSZ w Raciborzu z dnia 06 grudnia 2012 roku. Do jego zadań należy m.in. wyrównywanie szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnością, a także ich wsparcie w procesie rekrutacji na studia. Deklaruje ona, że na kierunku filologia studiują dwie osoby z niepełnosprawnością, które mogą się z nią skontaktować mailowo lub spotkać stacjonarnie w terminie i miejscu, wskazanych na stronie internetowej Uczelni. Jednocześnie Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami nie prowadzi sprawozdań ze swojej działalności. Celem zapewnienia transparentności jego aktywności, rekomenduje się wprowadzenie rocznych sprawozdań i ich publikację.

Podczas akredytacji zespół oceniający zauważył, że studenci nie wiedzą o pomocy świadczonej przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, a także nie wiedzą, kto pełni tę funkcję. W związku z powyższym rekomenduje się podjęcie odpowiednich działań promujących działalność Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, np. organizacji kampanii informacyjnej lub spotkania ze studentami.

Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami wspierają pracownicy Biura Obsługi Osób Niepełnosprawnych, którzy rozpoznają potrzeby studentów z niepełnosprawnością i udzielają stosowanego wsparcia.

Dodatkowe rozwiązania dla studentów z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorych lub ze szczególnymi potrzebami przewiduje Regulamin Studiów, są to m.in. zmiana warunków uczestnictwa w zajęciach oraz zmiana formy ich zaliczenia, możliwość korzystania z pomocy osób trzecich w trakcie zajęć, pomoc w pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych niezbędnych do studiowania z zachowaniem praw autorskich, dopasowanie zajęć z zakresu wychowania fizycznego do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, choroby lub szczególnych potrzeb. Nadto Regulamin Studiów (w § 4 ust. 4) wskazuje, że „szczegółowe warunki i zasady dostosowania procesu dydaktycznego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorych oraz ze szczególnymi potrzebami określa Rektor w drodze zarządzenia”. Przedmiotowy dokument nie jest dostępny na stronie internetowej Uczelni i w BIP.

W zakresie wsparcia studentek w ciąży i studentów wychowujących dzieci Uczelnia wprowadziła ustawowe rozwiązania, tj. prawo do odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów lub prawo do urlopu. Ponadto Uczelnia deklaruje, że posiada pomieszczenie przeznaczone dla matek karmiących. Zespół oceniający podczas wizytacji dostrzegł, że pomieszczenie rzekomo mające pełnić tę funkcję nie jest stosownie oznaczone, znajduje się w nim siedziba Komisji Wyborczej, a wewnątrz ma charakter biurowy i nie jest dostosowane do potrzeb studentek będących matkami ani dzieci. Rekomenduje się wydzielenie osobnej przestrzeni oraz wyposażenie jej np. w przewijak, kolorowanki, kredki, aby w sposób nieskrępowany mogli z niej skorzystać studenci będący rodzicami i ich dzieci.

Studenci mogą zgłaszać skargi i postulaty pisemnie lub ustnie, np. drogą mailową lub podczas spotkań z opiekunami poszczególnych roczników. Uczelnia podejmuje działania naprawcze względem

zgłaszanych problemów, czego przykładem jest np. dostosowanie harmonogramu zajęć do potrzeb studentów.

Uczelnia prawnie uregulowała zasady reagowania w przypadku różnych zagrożeń, np. Zarządzeniem Rektora nr 20/2022 w przedmiocie procedury przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu oraz ograniczania ryzyka związanego z konfliktami. Dokument określa zasady postępowania w przypadku zaistnienia negatywnych zjawisk, m.in. w stosunku do studentów. Uczelnia deklaruje, że informuje wszystkich studentów I-go roku o procedurze podczas spotkania organizacyjnego, jednocześnie nie prowadząc dodatkowych działań informacyjnych i edukacyjnych w tym zakresie. Rekomenduje się podjęcie aktywności w tym zakresie np. przez organizację spotkań tematycznych lub kampanii informacyjnych. Nadto Uczelnia prowadzi działania informacyjne w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa. Podczas I semestru studiów odbywają się obowiązkowe dla studentów szkolenia BHP, a specjalistyczne sale wykładowe wyposażone są w regulaminy użytkowania, z którymi studenci zapoznawani są podczas pierwszych zajęć.

Zainteresowani mogą skorzystać z darmowej pomocy psychologicznej, którą na Uczelni świadczą dwie psycholożki, do których dane kontaktowe, bez informacji o godzinach pracy, znajdują się na stronie internetowej Uczelni. Podczas wizytacji powzięto informacje o złożonym procesie uzyskania pomocy, przewidującym uprzedni kontakt z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który po rozpoznaniu sprawy przekierowuje studenta do specjalistki. Rekomenduje się uproszczenie procedury, przez wprowadzenie bezwarunkowej możliwości kontaktu z psycholożką.

W ramach systemu pomocy materialnej studenci mogą się ubiegać o stypendium rektora, stypendium socjalne lub stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Warunki przyznawania świadczeń pieniężnych zostały uregulowane w Zarządzeniu Rektora nr 39/2023 w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów. Nadto studenci posiadający znaczne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe mogą ubiegać się o przyznanie stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Szczegółowe informacje o procesie przyznawania stypendiów, w tym np. wzory druków oraz instrukcja postępowania, zostały zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Wsparcie materialne oferowane przez Uczelnię obejmuje także pomoc studentom przejściowo znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w postaci zapomogi, o którą uprawniony może ubiegać się dwa razy do roku.

Kadra nauczycieli akademickich oraz kadra pracowników administracyjnych aktywnie wspierają studentów w procesie uczenia się. Studenci mogą uzyskać indywidualne porady dydaktyczne podczas dyżurów pełnionych przez pracowników naukowych. Terminy konsultacji podawane są na początku semestru do informacji studentów. Istnieje także możliwość indywidualnego ustalenia terminu spotkania. Terminy konsultacji nie są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Do obsługi administracyjnej wykorzystywany jest system ESTUDENT. Godziny pracy Działu Obsługi Studenta, biura Sekcji praktyk studenckich, biura Sekcji stypendiów oraz kompetencje kadry administracyjnej są wystarczające i dostosowane do potrzeb interesariuszy. Na stronie internetowej Uczelni dostępne są dane kontaktowe do pracowników administracyjnych, przy czym w przypadku biura Sekcji praktyk studenckich i biura Sekcji stypendiów, brakuje godzin otwarcia.

W strukturach Uczelni wyodrębniono stanowiska Prorektora ds. Studentów oraz opiekuna roku, którego zadaniem jest zapoznanie studentów ze strukturą i funkcjonowaniem jednostki, a także udzielanie pomocy w sprawach bieżących.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd studencki, który może mieć wpływ na warunki studiowania i wsparcie udzielane studentom. Organy samorządu studenckiego dysponują bardzo małym budżetem oraz własnym biurem, wyposażonym w laptopa, drukarkę, krzesła i biura. Podejmują działania w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych, wskazując przedstawicieli studentów do komisji stypendialnej oraz kulturalnych, organizując wydarzenia, np. Juwenalia Raciborskie 2023 lub Dzień Studenta 2023.

Działalność samorządu studenckiego określa ich wewnętrzny regulamin, którego treść budzi poważnego wątpliwości, np. w zakresie proponowania kandydatów na członków ze wskazaniem kandydatów na przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Uczelnianej Samorządu Studentów przez Przewodniczącego Rady Uczelnianej Samorządu Studentów. Wskazana regulacja wskazuje na możliwość stronniczo prowadzonej kontroli działalności organów samorządu studenckiego. Celem zapewnienia regulacji wewnętrznych samorządu studentów, zapewniających autonomiczność jego jednostek, rekomenduje się podjęcie prac nad nowelizacją przedmiotowego dokumentu.

Przedstawiciele studentów w formie pisemnej oceniają programy studiów, w tym także wprowadzane w nich zmiany. Informacja o wydanej opinii dodatkowo zawarta jest w przedmiotowych uchwałach Senatu Uczelni. Samorząd studencki nie realizuje swojego ustawowego obowiązku w postaci przeprowadzenia szkoleń we współpracy z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (dalej „PSRP”), dotyczących praw i obowiązków studenta. Dodatkowo nie podejmuje działań promocyjnych w tym zakresie. Podczas wizytacji powzięto informację, że szkolenie przeprowadzają opiekunowie roczników. Zaleca się, aby szkolenia z praw i obowiązków studenta były przeprowadzane zgodnie z treścią art. 84 ust. 2 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, tj. przez samorząd studencki we współpracy z PSRP.

Okresowe przeglądy oceny wsparcia studentów w procesie uczenia się mają charakter fragmentaryczny. System ankietyzacji obejmuje wyłącznie badania ankietowe w formie zdalnej. Katalog możliwych do oceny obszarów jest niepełny. Obejmuje nauczycieli akademickich (bez możliwości wyrażenia zdania o konsultacjach) oraz praktyki zawodowe. Wyniki badań ankietowych nie są udostępniane społeczności akademickiej, a także omawiane z przedstawicielami studentów. Uczelnia w sposób formalny nie weryfikuje zadowolenia studentów z systemu stypendialnego, obsługi administracyjnej oraz pomocy oferowanej osobom z niepełnosprawnością. Rekomenduje się poszerzenie obszaru monitorowania zadowolenia studentów ze studiów, a także publikację wyników badań ankietowych i sprawozdań z działań podjętych w odpowiedzi na wnioski, wynikające z prowadzonego monitoringu.

Uczelnia deklaruje, że przyjmuje uwagi dotyczące skuteczności oferowanego im wsparcia również w sposób nieformalny, przekazywane przez studentów np. opiekunom poszczególnych roczników lub przedstawicielom samorządu studenckiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest co do zasady prowadzone w sposób systematyczny i przybiera zróżnicowane formy. Uczelnia oferuje studentom organizacyjną, materialną i merytoryczną

pomoc w rozwoju naukowym i zawodowym. Ponadto proces uczenia się wspiera kadra akademicka i administracyjna. Oferowana pomoc jest dostosowana do osób z niepełnosprawnością, a także studentów potrzebujących wsparcia psychologicznego, choć procedura ubiegania się o nią jest niepotrzebnie utrudniona. W Jednostce obowiązują przepisy z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingu, a także organizowane są szkolenia BHP. Samorząd studencki nie przeprowadza szkoleń z zakresu praw i obowiązków studenta. Uczelnia wspiera działalność tej organizacji, zapewniając jej przedstawicielom miejsce do pracy oraz niewielkie środki finansowe. Ewaluacja zadowolenia studentów z form wsparcia obejmuje wiele obszarów, niemniej ma charakter niepełny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie corocznych sprawozdań z działalności Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.
2. Rekomenduje się przeprowadzenie działań promujących działalność Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.
3. Rekomenduje się wydzielenie, oznaczenie i odpowiednie wyposażenie przestrzeni dla studentów będących rodzicami i ich dzieci.
4. Rekomenduje się przeprowadzenie kampanii informacyjnej w zakresie przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu.
5. Rekomenduje się uproszczenie procedury korzystania z pomocy psychologicznej.
6. Rekomenduje się dokonanie nowelizacji regulaminu samorządu studenckiego.
7. Rekomenduje się przygotowanie i wdrożenie systemu, umożliwiającego studentom kompleksową ocenę oferowanego im wsparcia.

Zalecenia

1. Zaleca się, aby szkolenia z praw i obowiązków studenta były przeprowadzane przez samorząd studencki we współpracy z PSRP.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje związane z tokiem studiów na kierunku filologia dostępne są na stronie internetowej Uczelni oraz w BIP. Interesariusze mogą z nimi zapoznać bez ograniczeń z dowolnych urządzeń stacjonarnych i mobilnych, w tym laptopów i telefonów. Publikowane treści są co do zasady łatwo dostępne. Nadto studenci i pracownicy Uczelni mogą uzyskiwać informacje z wewnętrznej platformy ESTUDENT.

Strona internetowa dopasowana jest do potrzeb kandydatów i studentów zagranicznych, biegle władających językiem angielskim w piśmie. Niemniej nie posiada ona ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dla osób słabowidzących i niedowidzących. Wyłącznie wybrane treści prezentowane są w wersji kontrastowej, np. informacje dotyczące wsparcia osób z niepełnosprawnościami (Studia > Biuro Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami). Odmienne prezentuje się strona internetowa BIP, która posiada przedmiotowe ułatwienia w postaci wyboru jednego z trzech rozmiarów czcionki oraz zmiany wersji kontrastowej. W związku koniecznością zapewnienia dostępu do wszystkich informacji o studiach osobom z niepełnosprawnością wzroku, zaleca się podjęcie odpowiednich działań, których skutkiem będzie wyposażenie strony internetowej Uczelni w tożsame narzędzia, które posiada strona internetowa BIP.

Dodatkowe informacje wiązane ze sprawami bieżącymi jednostki, wzbogacone grafikami lub materiałami audiowizualnymi, zamieszczane są na profilach społecznościowych Uczelni – Facebooku, Instagramie i YouTube. Uczelnia posiada także profil na platformie Twitter, który od końca 2022 roku jest nieaktywny. Aktualność i atrakcyjność prezentowanych treści w wyżej wymienionych mediach z pewnością wpływa na pozytywny odbiór Uczelni w środowisku lokalnym.

Program studiów kierunku filologia obejmujący m.in.: formę studiów, liczbę punktów ECTS wymaganą do ukończenia studiów, tytuł zawodowy nadawany absolwentom, efekty uczenia się oraz wymiar i formy odbywania praktyk zawodowych, dostępny jest na stronie internetowej Uczelni (Instytut Neofilologii > Repozytorium – programy studiów, karty przedmiotów, terminy egzaminów w sesji). W tej samej strefie zamieszczono również karty przedmiotów, z treści których wynikają np. warunki zaliczenia i ich forma oraz zalecana literatura. Ponadto ze tego poziomu interesariusze mogą zapoznać się z zestawieniami pytań na egzaminy dyplomowe.

Uchwały w przedmiocie ustalenia programu studiów na kierunku filologia, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w cyklach kształcenia 2023-2026, 2022 -2025 oraz 2021-2024 wraz z załącznikami obejmującymi programy studiów, dostępne są w BIP (Senat > Uchwały Senatu). Do wyżej wskazanego dokumentu obejmującego cykl kształcenia 2023-2026 załączono również karty przedmiotów.

Uczelnia publikuje dodatkowe informacje, ważne dla studentów i kandydatów na studia. Na stronie internetowej zamieszczone są m.in.: harmonogram organizacji roku akademickiego 2023/2024, dokumenty związane z egzaminem dyplomowym, Regulamin Studiów, informacje o możliwości wsparcia ze strony doradcy zawodowego i Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, a także plany zajęć (Studia). Znajduje się tam również zakładka Konsultacje, sugerująca wykaz terminów konsultacji pracowników naukowych. Niemniej w rzeczywistości znajdują się tam daty konsultacji prowadzonych wyłącznie w egzaminacyjnej i poprawkowej sesji zimowej. Mając na uwadze zapewnienie interesariuszom swobodnego powzięcia informacji o terminach dyżurów nauczycieli akademickich, rekomenduje się uaktualnienie zakładki Konsultacje.

Dla kandydatów na studia przygotowano odrębną zakładkę Rekrutacja. Znajdują się w niej krótkie treści dotyczące np. lokalizacji Uczelni, kadry akademickiej, dostosowania infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami, życia studenckiego i systemu stypendialnego. Dla kandydatów przygotowano również zakładkę z najczęściej zadawanymi pytaniami (Rekrutacja > FAQ) oraz linki przekierowujące do wewnętrznych aktów prawnych określających warunki i tryb przyjęć na studia (Rekrutacja > Akty Prawne). W zastanym stanie faktycznym, strona internetowa nie zawiera aktualnego terminarza rekrutacji (Rekrutacja > Terminy). Celem zapewnienia kandydatom na studia

kompletnych informacji o procesie przyjęć na studia, rekomenduje się zamieszczanie przedmiotowych informacji.

Strona internetowa nie obejmuje treści dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia studentów wykluczonych cyfrowo. Mając na uwadze informacje powzięte podczas wizytacji o okazjonalnie prowadzonych zajęciach online, rekomenduje się uaktualnienie strony internetowej w zakresie informacji o wymaganym sprzęcie do uczestnictwa w zajęciach zdalnych oraz dedykowanych do tego aplikacji lub programów. Nadto Uczelnia powinna przygotować i zamieścić w dostępie publicznym informacje o procedurze wypożyczenia sprzętu elektronicznego przez studenta w sytuacji wyjątkowej.

Napotkane problemy techniczne i usterki, zarówno interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, mogą zgłaszać do pracowników Działu Informatyki. Dane kontaktowe, tj. adres e-mail i numer telefonu zamieszczone są na stronie internetowej (Studia > Dział Informatyki).

Publiczny dostęp do informacji mogą oceniać interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Pierwsza grupa może zgłaszać uwagi w sposób nieformalny do Działu Informatyki. Natomiast studenci mają możliwość oceny jakości informacji o studiach drogą nieformalną przez przedstawienie problemów np. opiekunowi roku. Uczelnia sprawdza również ich opinie w sposób formalny, stosując badania ankietowe. Wnioski wynikające z tego procesu nie są udostępniane badanej grupie. Celem zapewnienia transparentności prowadzonych działań, rekomenduje się publikację wyników ankietyzacji, a także organizację spotkań, podczas których zastosowaną one omówione z przedstawicielami studentów.

Interesariusze mogą również złożyć wniosek o udostępnienie informacji publicznej w formie pisemnej, elektronicznej lub za pośrednictwem platformy ePUAP, zgodnie z informacją zawartą w BIP.

Pomimo wcześniejszych zaleceń Uczelnia nie wprowadziła systemu lub procedury monitorowania publicznego dostępu do informacji. Pomimo, że strona internetowa zawiera co do zasady aktualne informacje, występują zakładki, które nie zawierają zaktualizowanych i łatwo dostępnych treści. Przykładem nieodstręczanej dbałości są np. brak aktualnego terminarza dyżurów pełnionych przez pracowników naukowych, niedziałająca podstrona Studia > Zgłaszanie nieprawidłowości czy brak godzin otwarcia Biura Sekcji praktyk studenckich. Należy zwrócić uwagę, że treści poszczególnych podstron niekiedy nie prezentują wprost oczekiwanej informacji przez interesariusza, lecz przekierowują do treści wewnętrznego aktu prawnego. Mając na uwadze zagwarantowanie dostępu do bezpośrednich i zrozumiałych informacji, rekomenduje się przygotowanie i zamieszczenie stosowanych informacji, a wraz z nimi linków do odpowiadających im aktów prawnych. Nadto reasumując powyższe uwagi, zaleca się wprowadzenie dwuinstancyjnej procedury kontroli jakości i aktualności informacji publikowanych na stronie internetowej uczelni, które będą dostosowane do różnych odbiorców, np. kandydatów na studia, studentów, pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Nadrzędnym źródłem informacji o kierunku studiów filologia jest strona internetowa Uczelni, na której komunikaty i dokumenty są dostępne publicznie bez ograniczeń systemowych. Dodatkowe informacje publikowane są na wewnętrznej platformie ESTUDNET, a Uczelnia systematycznie zamieszcza treści na swoich profilach społecznościowych. Strona internetowa nie jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami, a informacje o studiach skierowane do studentów i kandydatów na studia mają charakter niepełny. Monitorowanie aktualności, rzetelności i zrozumiałości informacji o studiach jest fragmentaryczne, a Uczelnia nie wprowadziła instancyjnego systemu kontroli treści.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zaktualizowanie informacji w zakresie pełnionych dyżurów przez nauczycieli akademickich w zakładce Studia > Konsultacje.
2. Rekomenduje się zamieszczenie aktualnego terminarza rekrutacji na studia w zakładce Rekrutacja > Terminy.
3. Rekomenduje się dodanie treści związanych z kształceniem zdalnym, w szczególności dotyczących wymaganego sprzętu i programów albo aplikacji, a także wsparcia studentów wykluczonych cyfrowo.
4. Rekomenduje się zmianę formy prezentowych treści, przez usunięcie przekierowań bezpośrednio do wewnętrznych aktów prawnych, a w zamian umieszczenie zrozumiałych dla interesariuszy informacji wraz z linkami do odpowiedniej podstawy prawnej.
5. Rekomenduje się udostępnienie studentom wyników prowadzonych badań ankietowych w zakresie jakości dostępu do informacji, a także zorganizowanie spotkań z przedstawicielami studentów, celem ich omówienia.

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie na stronie internetowej narzędzi, umożliwiających wybór rozmiaru czcionki oraz zmianę wersji kontrastowej.
2. Zaleca się przygotowanie i wdrożenie systemu monitorowania aktualności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach dostępnych na stronie internetowej Uczelni.
3. Zaleca się wdrożenie odpowiednich działań projakościowych, w celu zapobiegania powstawaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni został formalnie powołany dla kierunku filologia zespół, którego zadaniem jest wdrażanie na kierunku zasad i mechanizmów polityki zapewniania jakości kształcenia. Zespół ten w stosunku do stanu z czasu poprzedniej wizytacji został przeformułowany tak, co do składu, jak i części powierzonych

mu zadań. Zespół ten nie zapewnia wdrażania zasad i mechanizmów polityki jakości na kierunku w taki sposób, by przyniosły one skuteczne zmiany projakościowe: jeśli chodzi o inicjowanie, prowadzenie i wdrażanie prac naprawczych dla kierunku w związku ze skróconym czasem obowiązywania uchwały Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyznającej ocenę pozytywną, jak i stałego monitorowania programu studiów w kontekście wymaganych korekt i zmian czy to w odniesieniu do przepisów prawa zewnętrznego, czy praw wewnętrznych uczelni, czy wreszcie zmian koniecznych dla zapewniania bieżącej jakości studiów.

Zespół kierunkowy nie posiada odpowiednich kompetencji dla prowadzenia zadań projakościowych, gdyż nie jest zorientowany w bieżącym funkcjonowaniu zewnętrznych instytucji monitorujących jakość kształcenia (raport samooceny został przygotowany na nieaktualnym wzorze).

Dla kierunku nie podjęto odpowiednich działań zmierzających do naprawienia lub usunięcia wszystkich wad formalnych, które powstały w związku z ignorowaniem stanu prawnego (w szczególności: specjalności nauczycielskiej i konieczności respektowania wymagań zapisów standardu przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela), następnie innych uchybień i braków oraz wad programu i systemu kształcenia na kierunku, które zostały zdiagnozowane, sformułowane w postaci zaleceń i przekazane Uczelni do realizacji po poprzedniej wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Uczelnia reaktywnie podjęła część działań, które jednak tylko czasowo zapewniają realizację odpowiedni zaleceń jak np. przeformułowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ten sposób, by była w nim reprezentacja placówek oświatowych (przy jednoczesnym deklaratywnym zaprzestaniu kształcenia na specjalności nauczycielskiej; deklaratywnym, gdyż Uczelnia nie wprowadziła żadnych formalnych postanowień, które to kształcenie zawieszaloby lub prowadziło do wygaszania).

Uczelnia nie prowadzi stałego, opartego na miarodajnych danych monitoringu ilościowego i jakościowego programu studiów, który prowadziłby do podnoszenia jakości studiów na kierunku filologia. Błędy, uchybienia, zaniechania i braki, zdiagnozowane w poszczególnych kryteriach wskazują, że dla kierunku nie działa ani mechanizm zasilany danymi z zewnętrznej kontroli jakości, ani bieżące monitorowanie procesu dydaktycznego. To ostatnie dowodnie ujawnia się w zdiagnozowanych nie tylko nowych wadach, ale i podejmowaniu przez uczelnię działań, które skutkują propozycjami niższej oceny dla kryteriów, które podczas poprzedniej oceny postrzegano jakościowo lepiej. Regres uwidacznia się nie tylko w odniesieniu do kryteriów, które poprzednio ocenione były jako spełnione częściowo (1, 2, 3, 6, 7 i 10), ale i takich, które ocenione były jako spełnione (4, 5, 8 i 9).

Uczelnia podjęła skuteczne działania w zakresie budowy relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, uzyskała od niego istotne dane, które nie przełożyły się na pozytywne zmiany na kierunku lub jak w wypadku specjalności nauczycielskiej podjęła działania przeciw skuteczne lub zaniechała działań.

Uczelnia nie monitoruje koncepcji kształcenia, programu studiów, progresji i akumulacji wiedzy, kompetencji i umiejętności, nie prowadzi skutecznych działań monitorujących bieżąco proces dydaktyki: przeglądu sylabusów, przeglądu jakości prowadzonych zajęć (np. z wykorzystaniem narzędzi wspierających jak hospitacje). Ujawnione podczas wizytacji (w odniesieniu do weryfikacji prac etapowych oraz hospitacji wybranych zajęć) istotne słabości, braki i błędy merytoryczne, organizacyjne i inne wskazują na to, że dla kierunku nie funkcjonują skuteczne mechanizmy projakościowe.

Poruszane w analizie stanu faktycznego w kryteriach (szczególnie 1-3) problemy dotyczą niemal wszystkich zagadnień odnoszących się do programu studiów (od koncepcji przez przyporządkowanie do dyscyplin naukowych po zakładane efekty uczenia się i planowane metody weryfikacji stopnia ich osiągnięcia). W pozostałych kryteriach oraz w analizach: prac etapowych, prac dyplomowych oraz kontroli realizacji praktyk zawodowych stwierdzono liczne uchybienia w tym takie, które w ocenie ekspertów powinny skutkować działaniami formalnymi ze strony uczelni, być kierowane do poprawy lub podlegać ocenie negatywnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Przeprowadzana w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia okresowa ocena programu studiów nie prowadzi do zdiagnozowania występujących na kierunku nieprawidłowości	W toku obecnej wizytacji ujawnione zostały istotne zaniedbania związane z brakiem skutecznej okresowej oceny programu studiów, co doprowadziło zarówno do pozostawienia nienaprawionych istotnych uchybień formalnych i merytorycznych w programie studiów, jak i wystąpienia licznych nowych nieprawidłowości	<i>Zalecenie niezrealizowane</i>
2.	Uczelnia nie prowadzi systematycznej i pogłębionej analizy wskaźników ilościowych dotyczących np. postępów w uczeniu się i osiągnięciu przez studentów efektów uczenia się oraz przeglądu poszczególnych elementów procesu kształcenia (np. procesu dyplomowania)	Uczenia nie podjęła odpowiednich działań, by wdrożyć narzędzia i mechanizmy do skutecznej kontroli jakości i trafności oceniania, jakości poszczególnych elementów procesu kształcenia	<i>Zalecenie niezrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Dla kierunku filologia w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu nie działa w sposób odpowiedni i skuteczny polityka jakości kształcenia, która obowiązuje na uczelni. Nie podjęto wielu działań, których celem miałyby być realizacja zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowanych w uchwale Prezydium PKA nr 573/2022 z dnia 7 lipca 2022 r. Część podjętych przez uczelnię działań ma ostatecznie charakter przeciwny i generuje kolejne błędy i uchybienia w funkcjonowaniu kierunku. Powołany dla zapewniania jakości kształcenia zespół nie wypełnia w sposób skuteczny swojej roli tak co do koniecznego uporządkowania formalnoprawnego kierunku, przemyślenia i sformułowania całościowej i poprawnej koncepcji kształcenia na kierunku, aż do koniecznego uporządkowania i stałego oraz skutecznego monitoringu procesu kształcenia, treści kształcenia, lektur, metod dydaktycznych oraz metod i kryteriów oceny stopnia osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów uczenia się

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Nie dotyczy

Zalecenia

Nie dotyczy

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl